

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

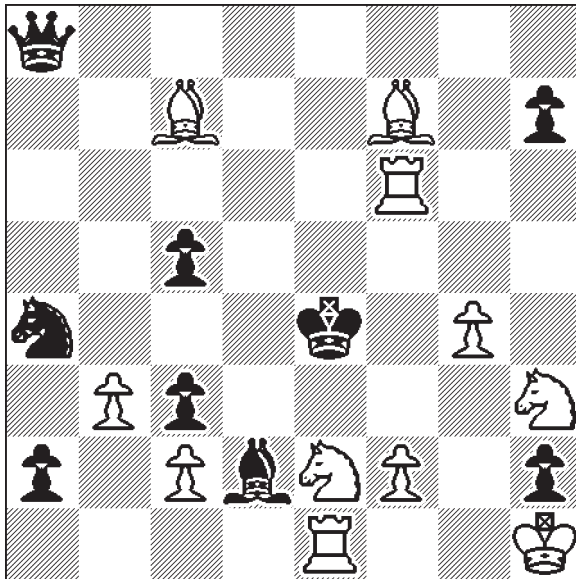
N:o 1 / 2001   22.2.2001   55. vuosikerta

Proceedings of the Finnish Chess Problem Society

Unto Heinonen
1. palkinto
Harri Hurme 50 JT 1995-2001

3#

11+9

Sisällysluettelo

Kiitos ja onnea	3
Pikaratkaisemisen SM ja ST:n vuosikokous 2001	4
Uusia tehtäväkirjoja	4
Unohtunut merkipäivä	4
Syntymä- ja kuolinpäiviä	4
ST:n kevätpäivät 2001	4
ST:n syyspäivät 7.-8.10.2000	5
Laadintakilpailuja meiltä ja muualta	6
Harri Hurme 50 JT 1995-2001	7
Ensipainokset	13
Jan Hannelius 80 JT/B, lopullinen tuomio	20
Runoratsu	20
ST:n ratkaisijoille	20
ST:n tehtävällat	20

Harri Hurme 50 JT ratkaisut	21
Menestyneitä suomalaistehtäviä / retrot	22
Pieni on kaunista	29
Summary	32

Muistilista

§ ST 2/2001 materiaali viimeistään ma 27.3.2001 päätoimittajalle.
§ Tämän numeron ensipainosten ratkaisut noin 17.4.2001 mennessä ensipainostoimittajille.
§ Kevätpäivät 21.-22.4. Ilmoittaudu ajoissa, katso sivu 4!

Kansitehtävän ratkaisu on sivulla 21!

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Julkaisija / Publisher:

Suomen tehtäväniekat ry.
<http://www.sci.fi/~stniekat/st>
e-mail: stniekat@sci.fi

Puheenjohtaja / Chairman:

Hannu Harkola, Ampujantie 18 B, 00700 Helsinki. Puh./Tel. 09-3853 898,
e-mail: hannu.harkola@sci.fi

Sihteeri / Secretary: Jorma Paavilainen, Nuottaniementie 25 B 4, 02230 Espoo. Puh. /Tel. 09-855 7383, e-mail: jormari@dlc.fi

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta. Puh./Tel. 03-3483447

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho: Jan Hannelius, Lukonrinne 32, 36200 Kangasala

Satakunnan osasto: Veikko Valo, PL 153, 28101 Pori

Turun osasto: Hannu Sokka, Kastantie 47 B 20, 20300 Turku

Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtävähakki: Marko Ylijoki, Pitkäkalliontie 31, 15540 Villähde

Päätoimittaja ja toimituksen osoite / Editor in chief:

Jorma Paavilainen, Nuottaniementie 25 B 4, 02230 Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383, e-mail: jormari@dlc.fi

Muu toimituskunta: Hannu Harkola, Joose Norri, Henry Tanner, Jukka Tuovinen ja Marko Ylijoki

Taitto / Layout: Jorma Paavilainen ja Hannu Harkola

Painopaikka / Printed in: Pikapaino Paatelainen, Helsinki 2001

Pankkitilit / Bank accounts:

Merita Ylöjärvi 144330-41886
Leonia 800020-4659651

Jäsenmaksu: 100 mk

Subscription fee: (abroad) 120 FIM

Irtonumerohinta / Single issues: 25 FIM

Osoitteenmuutokset sihteerille! /
Changes of address to the secretary!

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

KIITOS JA ONNEA!

Luopuessani 30 vuoden jälkeen ST:n puheenjohtajan tehtävästä haluan kiittää kaikkia, jotka ovat eri tavoin auttaneet tehtävässäni. On ollut ilo toimia yhdistyksessä, jota eivät ole rasittaneet suomalaiselle yhdistystoiminnalle niin tavalliset riidat.

Osmo Kailan luopuessa puheenjohtajan paikasta vuonna 1971 sain 26-vuotiaana mielestäni liian suuren tehtävän. Lähes kaikesta vastanneen edeltäjän opastuksella ja tuella pääsin kuitenkin alkuun. Myöhemminä vuosina on johtokunnan rooli tullut aikaisempaa tärkeämmäksi ja asiat on hoidettu hyvällä yhteistyöllä.

Kun vuosikokouksissa on tapana valita mielellään johtokunta uudelleen ja puheenjohtajan valinnasta on tullut lähes vitsi, saattaa joku kysyä syytä luopumiseen. Mielestäni näin pitkä aika saman puheenjohtajan vetämänä on aivan liian pitkä. Vaikka toiminta rullaa jotenkin vanhalla painolla, kehitys pysähtyy. On siis korkea aika luopua ja voin näin tehdä luottaen siihen, että vastuu jää pätevän ja aikaansaavan johdon harteille.

Uudelle johtokunnalle ja erityisesti tuoreelle puheenjohtajalle toivotan onnea. Uskon asioiden hoituvan vähintään yhtä hyvin kuin ennen. Olen varma, että uusi johto tuo mukanaan uusia ideoita ja toimintatapoja.

Jäseniltä toivon aktiivista panosta ST:n toimintaan. Yhdistys ei saa jäädä vain puheenjohtajan aktiivisuuden varaan, vaan hänen ja johtokunnan tehtävänä on toteuttaa jäsenten aloitteita ja toiveita. Kertokaa, millaista toimintaa haluaisitte ST:n järjestävän! Enemmän laadintaa, ratkaisemista, luentoja, tehtävätapaamisia, koulutusta vai mitä muuta?

Koska ST:n jäsenet ovat hajallaan ympäri maata, on selvää, etteivät kaikki voi osallistua samalla tavalla toimintaan. Monet saavat vain ST:n lehden välityksellä kosketuksen muihin. Mitä te odotatte lehdeltä ja ST:ltä? Turhan vähän tulee palautetta ja toivomuksia. Ja kehujakini voi antaa, jos on aihetta!

Lopuksi toivotan laatijoille runsaita ideoita, ratkaisijoille nopeita oivalluksia, tehtäväshakista kirjoittaville sujuvaa kynää, tuomareille tervettä järkeä, johtotehtävissä toimiville yhteistyöhäluja ja tukijoille ymmärtäväsyyttä.

Hannu Harkola

Pikaratkaisemisen SM-kilpailu ja ST:n vuosikokous 24.2.

Suomen tehtäväniekat ry. järjestää pikaratkaisemisen 22. SM-kilpailun lauantaina 24.2.2001. Kilpailupaikka on Shakkikoti, Haapaniemenkatu 14, Helsinki.

Klo 13 Henry Tanner kertoo aloitteleville tehtävien harrastajille ja muillekin kiinnostuneille eri tehtävyytyypeistä sekä tehtävien ratkaisemisesta. Esitelmässä käydään läpi ne tehtävyytyypit, joita on SM-ratkaisukilpailussa: 2#, 3#, monisiirtoiset, lopputehtävät, apumatit ja itsematit.

Ilmoittautuminen kilpailuun on klo 13-14, kilpailu klo 14-17. Osanottomaksua ei ole. Kilpailun parhaat palkitaan, lopputulokset vaikuttavat ratkaisijoiden luokitteluun ja MM-ratkaisujoukkueen valintaan.

Lisätietoja Hannu Harkolalta, yhteystiedot 2. kansisivulla, tai Henry Tannerilta (09) 7279 7654. Tiedustelut sähköpostilla: stniekat@sci.fi

Suomen tehtäväniekat ry:n vuosikokous alkaa ratkaisukilpailun jälkeen samassa paikassa klo 18.

Unohtunut merkkipäivä

Inhimillinen erehdys oli pudottanut Jan Hanneliuksen pois ST 6/2000:ssa julkaisusta merkkipäivien viettäjiä listasta. Yksi kaikkien aikojen ansioituneimmista tehtäväniekoistamme täyttää 85 vuotta 7.12.2001. Sydämelliset onnitelut!

Syntymä- ja kuolinpäiviä

Teppo Mänttä muistuttaa, että 7.3. on tehtävähakillisesti tärkeä päivämäärä: A. Novotny kuoli tuona päivänä 130 vuotta sitten, Josef Halumbirek ja Aleksis Rautanen syntivät 110 vuotta sitten.

Teppo mainitsee lisäksi, että Samuel Loyd syntyi 160 vuotta sitten 31.1.1841 ja kuoli 90 vuotta sitten 10.4.1911.

Uusia tehtäväkirjoja

John Beasley: More flights of chess fancy

Englantilainen John Beasley on aktiivinen sekä laatijana että tehtävähakista kirjoittajana. Hänen slaavilaisten kielten taitonsa on viime vuosina osoittautunut hyödylliseksi myös käännösten tekemisessä.

Viimeinen Beasley'n saavutus on hänen omia tehtäviään esittelevä kirja *More flights of chess fancy*. Pienessä vihkosessa on 28 sivua, joilla esitellään 25 tehtävää. Tehtävien valikoima on laaja, lopputehtäväideoista satushakkiin. Teksti on englanniksi ja tshekiksi. Kirjan hinta on noin 25 tshekin kruunua, lisäksi postikulut.

Kirjasta voi tiedustella suoraan julkaisijalta, yhteystiedot:

Zdenek Zavodny

Hoblikova 8

613 00 Brno

Czech Republic

Sähköposti: smzszz@brno.comp.cz

Jeremy Morse: Chess Problems: Tasks and Records

Sir Jeremy Morse on julkaissut uudistetun painoksen ennätystehtäväkirjastaan. Mukaan on otettu uusia ennätyksiä ja vanhan painoksen virheitä on korjattu.

Kirjan painopiste on kaksisiirtoisissa, jotka käsitellään järjestelmällisesti. Loppukappaleissa on vapaamuotoinen esittely muiden tehtäväryhmien ennätyksistä. Tehtäviä on 855, numeroituja sivuja 390. Erittäin suositeltava kirja ennätyksistä kiinnostuneille!

ST:n kevätpäivät 2001

Viikonloppu 21.-22.4.2001 kannattaa varata kalentereista hyvälle harrastukselle Espoon Nuuksiassa.

Ohjelman sisältö riippuu osanottajien aktiivisuudesta, mutta tiedossa on varmasti ainakin laadinta- ja ratkaisukilpailu. Lisätietoja ST:n Internetsivuilta ja yhdistyksen toimihenkilöiltä. Tervetuloa mukaan!

ST:n syyspäivät 7.-8.10.2000

Tehtäväniekkojen perinteiset syyspäivät pidettiin jälleen Espoon Brobackassa sijaitsevalla Nuuksion ulkoilumajalla. Päivät alkoivat lauantaina 7.10. keskipäivän aikoihin ja päättyivät sunnuntaina noin kello 16.

Ohjelmassa olivat kilpailut sekä laadinnassa että ratkaisemisessa, esitelmiä ajan-kohtaisista aiheista ja seurustelua suomalaiskansallisin menoin. Osallistujia oli 11, joita odotti siis työntäyteinen viikonloppu.

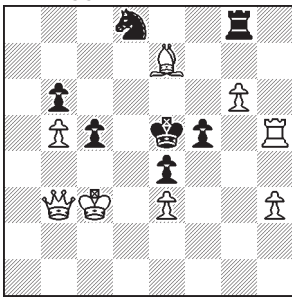
Pikalaadintakilpailun teemaksi sovittiin yhteisesti seuraava: Kuninkaalla ei kuvioasemassa ole pakoruutuja, mutta se tulee matiksi eri ruudu(i)lla.

Yksinkertaiselta kuulostava teema ei kuitenkaan tuottanut enempää kuin neljä tehtävää. Yhteistuomiossa osanottajat asettivat tehtävät paremmuusjärjestykseen, täten vähiten pisteitä saava tehtävä selviää voittajaksi. Ylivoimaisen voiton vei Pauli Perkonon kolmisiirtoinen, jotka kaikki osanottajat yhtä lukuunottamatta asettivat kärkeisjalle.

Pauli Perkonoja

1. palkinto

ST Syyspäivät TT 2000

3#

8+7

1.Da2! (2.Dh2+ Kd5/Ke6 3.Dd6#) 1.-Txg6
2.Txf5+ Kxf5 3.Dd5#; 1.-Re6 2.Dd5+ Kxd5
3.Txf5#; 1.-Rb7,Rf7 2.D(x)f7

Päämuunnelmassa on teemavaatimuksen lisäksi valkean 2. ja 3. siirron vuorottelu

sekä valkean kuningattaren ja tornin tehtävienvaihto.

Pikaratkaisukilpailu järjestettiin kokeiluluontoisesti kaksipäiväisenä MM-kilpailun tyyliin. Ensimmäisenä päivänä vuorossa olivat kaksisiirtoiset, kolmisiirtoiset ja lopputehävät. Lopputehtäviä oli kaksi, jokaisessa muussa tehtäväryhmässä oli kolme tehtävää. Ratkaisemiseen sallittu aika seuraili MM-kisan mallia pienin poikkeuksin. Kaksisiirtoiset piti selvittää 20 minuutissa, kolmisiirtoiset ja kaksi lopputehtävää 50 minuutissa. Sunnuntain kohteina olivat apumatiit 30 minuutissa, monisiirtoiset 50 ja itsematit 40 minuutin aikana.

Kilpailun järjestivät Neal Turner ja Kenneth Solja. Ensimmäisen päivän tehtävät olivat Nealin valitsemia ja Kenneth oli ratkaisemassa, toisena päivän heidän osansa olivat vaihtuneet.

Ruudinsavun hälvettyä paljastuivat lopputulokset, joissa ei voittajan suhteen ollut suurta yllätyksen makua. Kokeilu kahden päivän kilpailusta sai osallistujilta myönteisen palautteen, joten jatkoa saattaa hyvinkin olla tulossa.

1.	Pauli Perkonoja	77,3 p	194 min
2.	Jorma Paavilainen	74,0	197
3.	Harri Hurme	73,3	190
4.	Henry Tanner	65,6	231
5.	Kari Karhunen	64,8	230
6.	Terho Jaatinen	45,9	223
7.	Timo Kallio	42,1	239
8.	Olli Heimo	30,0	237
9.	Hannu Harkola	22,7	232
10.	Turner / Solja	15,0	232

Jukka Tuovinen aloitti kilpailun, mutta ei osallistunut enää toisena päivänä.

Päivien päätteeksi oli lyhyitä esitelmiä ajankohtaisten laadintakilpailujen tuomiosta ja muista kiinnostavista aiheista. Vieriseltä sivulta löytyy ennakkotietoa alkaneen vuosituhannen ensimmäisistä ST:n kevätpäivistä.

Laadintakilpailuja meiltä ja muualta

Kurt Smulders 80 JT

Belgialainen shakkilehti *L'Echiquier Belge/Het Belgische Schaakbord* julistaa juhla-laadintakilpailun Kurt Smuldersin 15.6.2001 vietettävän 80-vuotispäivän kunniaksi.

Kilpailu käydään kolmessa ryhmässä: 2#, 3# ja monisiirtoiset mattitehtävät. Teema on vapaa.

Kaikki tehtävät julkaistaan em. shakki-lehdessä heinäkuun 2001 ja kesäkuun 2002 välisenä aikana, nämä kuukaudet mukaanlukien.

Kaikille osallistujille lähetetään kopio tehtävän julkaisusta ja tuomio sen ilmestyttyä. Tehtävät lähetetään seuraavalla osoitteella:

Ignas Vandemeulebroucke
Overhout 13
B 2170 Merksem-Antwerp
Belgium

Klaus Wenda 60 JT

Itävallan Shakkiliitto julistaa kansainvälisen laadintakilpailun Klaus Wendan 60-vuotispäivän kunniaksi. Tehtävätyyppi: loogiset kolmi- ja monisiirtoiset kolmessa ryhmässä:

a) satunappuloin, yksi tai useampi seuraavista: heinäsiirikka, aituri, leijona, nonstop-equihopper tai

b) yhdellä seuraavista satuehdoista: kirke, madrasi tai madrasi Rex inclusive, antikirke, madrasi-kirke tai

c) millä tahansa vaihtoehtojen a) ja b) yhdistelmällä

Kilpailun tuomitsee Klaus Wenda itse, raha- ja kirjapalkintojen arvo on vähintään 250 euroa.

Luottamusmies on Helmut Zajic, Parkgasse 5/5/2, A-1140 Wien, Österreich. Tehtävät on lähetettävä hänelle 31.11.2001 mennessä. Tuomiojulkaisu valmistuu vuoden 2002 aikana ja kaikki osallistujat saavat sen, hyvä lisäsyys osallistua!

Reino Heiskanen 70 JT

Kansallinen tehtävämestari Reino Heiskanen täyttää 70 vuotta 26.3.2001. ST julistaa merkkipäivän kunniaksi kansallisen laadintakilpailun tasapelioppotehtäville. Teemavaatimusta ei ole. Juhlija itse tuomitsee kilpailun, johon on luvassa oma ryhmänsä aloitteleville lopputehtävien laatijoille.

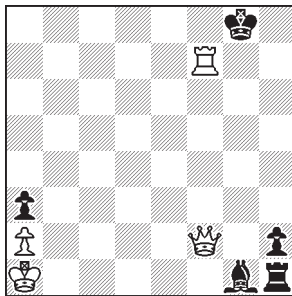
Tehtävien lähetysaika päättyy 31.10.2001. Luottamusmies on Kenneth Solja, Kaksostentie 5 F 101, 00740 Helsinki.

Jorma Pitkäsen tehtävien II parannuskilpailu

Kohteena on valikoima Pitkäsen tehtäviä, joko julkaisemattomia tai virheellisiä. Parannuskohteet ovat vihossa, jonka tilaukset tekijältä: Jorma Pitkänen, Rajakatu 4 A 17, 15100 Lahti. Vihkosta on myös saatavissa ST:n vuosikokouksessa 24.2.2001.

Tehtävät on lähetettävä Jorma Pitkäselle 15.10.2001 mennessä, hän myös tuomitsee kilpailun. Kelvolliset versiot julkaistaan kokoelmassa *Tehtäväshakillisia kuvioita, osa III*. Ensimmäisen parannuskilpailun voitti Henry Tanner:

Jorma Pitkänen & Henry Tanner 2. kim. the Problemist 1991

i#7

4+5

1.Ta7 Kh8 2.Df6+ Kg8 3.Tg7+ Kh8 4.Tg2+ Kh7 5.Tf2 Kg8 6.Dg6+ Kh8 7.Df7 Lxf2#
Paikanvaihto D&T.

Harri Hurme 50 JT 1995-2001

Kolmisiirtoismuoto on mielestäni nautittavinta shakkitehtävien vaatimuksista, laatijalla on riittävästi tilaa sekä syvyydessä että leveydessä luoda varsinaisia herkkupaloja ratkaisijalle. Mielestäni shakkitehtäväteeseen kuuluu olennaisesti myös tehtävän probleemiluonne. Vaikka itse laadinnassa esiintyvät probleemit ovat laatijalle varsin herkullisia, niin mielestäni tehtävillä pitää olla myös yleisö. Tämmöisin aatteen minulle oli itsestään selvää, että kun ST suostui järjestämään taannoisen merkkipäiväni kunniaksi kansainvälisen laadintakilpailun, niin sen vaatimus on nimenomaan kolmen siirron mattitehtävät.

Idea, että tehtävät arvostellaan paitsi normaalin tehtävähakillisen laadun, myös vaikeuden mukaan, saattaa näyttää pahasti edellytyltä, niin suosittu ja tunnettu on whiskeykilpailu kv. tehtäväkongresseissa. Kuitenkin minulla on ollut tämä idea mielessä jo ennen kuin Norman Macleod käynnisti whiskeyturnaukset. Toisaalta matkimista sanotaan parhaaksi kehuksi, joten tuskin kukaan tätä valitsemaani teemamuotoa pitää "edeltäjän" takia mahdollisena, vaan se on tavallaan kunnianosoitus whiskeykilpailun formaatille. Mutta en käsittänyt ratkaisun vaikeusaspektin mukaan ottamisen huonoja puolia kunnolla, en oikeastaan voi suositella tämän tyyppisiä kilpailuja muille. Ongelmana on ratkaisuajan yllättävän suuri satunnaisuus, ainakin jos vain yksi ihminen ratkaisee. Aika ei korreloi täysin keskimääräisen aidon vaikeuden ja myös klassisen vaikeuden kanssa. Tästä lisää a.o. tehtävien kommenttien yhteydessä.

Jo ennen ratkaisemiseen ryhtymistä olin miettinyt, miten suhtaudun ratkaisemisessa tekemiini virheisiin. Periaatteessa, jos tehtävässä on niin ovela houkutus, että siihen lankean, niin tällöin sitä tulisi palkita vahvasti. Ymmärsin kuitenkin jo ennen ratkaisemiseen ryhtymistä, että tulen tekemään huolimattomuusvirheitä, jotka eivät oikeastaan johdu ko. tehtävän ansioista primäärisesti, vaan ovat omaa tyyppillistä hutilointiani. Siksi päätin, että virhe ratkaisussani nostaa tehtävän sijoitusta, mutta

ei automaattisesti vie kärkeen. Tämä idea osoittautuikin tärkeäksi, varsinaisiin houkutuksiin en mennyt, mutta sekä vääriä jatkoja että pois jääneitä sivumuunnelmia tuli. Olen ottanut tuomioon mukaan kaikki ne tehtävät, joissa olen ratkaisussa mokaannut edes vähäsenkin. Siten lukumäärä on noussut ja tehtävien laatu on hyvin kirjava. Yksi syy runsaaseen sijoituslistaan on tuomion pitkä harkinta-aika, on kohtuullista, että laatija ei joudu hakemaan uutta julkaisupaikkaa tässä kilpailussa kauan sisällä oleeseen tehtäväänsä.

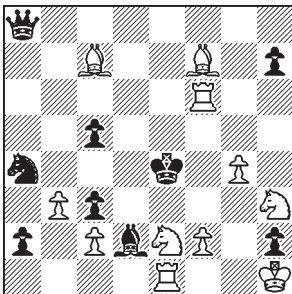
Kilpailuun saapui kaikkiaan 21 tehtävää. Näistä kaksi oli sivuratkaisutavaraa ja nro 9:n siirsin sivuun siksi, että nro 10 oli mielestäni sen parempi versio, jonka huomioin. Sivuratkaisutavara nro 7 (Kh4-Kf5) oli se iso kala, joka nyt pääsi karkuun. Vaikka siinä siis oli sivuratkaisu, niin en siltikään pystynyt selvittämään sitä alta tunnin. Lisäksi teemallisesti se oli varsin hyvä, ellen sanoisi huippu, olihan laatija merkinnyt teemaksi "Hurme theme, what A does to B, does B to C". Tämänhän olin asettanut Turun kongressissa laadintateemaksi. Teeman suosiosta ja tuoreudesta kertoo se, että hieman suppeammassa muodossa tämä sama teema oli kopioitu v. 2000 Pulan kongressin viralliseksi laadintateemaksi. Itse asiassa korjasin tehtävä nro 7:n, mutta reilun pelin sääntöjen mukaan se silti ei pääse sijoituksille tässä kilpailussa. Tämä on muuten ikävä juttu laatijalle, kun tieto tulee vasta usean vuoden viiveellä. Minulle itselleni ei ollut yllätys, että tämän tuomion aikaansaaminen näin paljon on viivästynyt, eikä se olisi vielääkään valmis ellei ST:n johto olisi voimakkaasti uhaten pakkottanut minua tekemään tuomiota valmiiksi. Mutta en voi kuin kiittää laatijoita heidän kärsivällisyydestään. Palkintosummaa nostan tietenkin inflaatiokorjauksella.

Huolellinen perehtymiseni näihin tehtäviin on ollut minulle suuri nautinto ja olen saanut jokaisesta osallistuneesta tehtävästä iloa. Kilpailun yleistaso oli varsin hyvä, tämän huomaa erityisesti kärjestä hieman alemmaksi jääneistä tehtävistä.

Seuraavassa tuomarin taulukko. (* = tein muunnelmavirheen ratkaistessani)

Sija	nro	Aika (min)	Laatu (0-10)
1.palk		60	8
2.palk		37*	6
3.palk		13*	9
1.kum.		20	7
2.kum		30*	3
3.kum		14	6
4.kum		12	6
1.m.		33	2
2.m.		15	5
3.m.		10*	3
4.m.		10*	3
5.m.		5*	1
13.	5 (Ka3-Kd4)	21	3
14.	17 (Kh1-Kd4)	15	4
15.	10 (Kd4-Kd7)	8	5
16.	6 (Kg7-Kd2)	20	3
17.	18 (Kh8-Kf5)	4	6
18.	13 (Kd1-Kd5)	8	2

1. Palkinto
Unto Heinonen, Helsinki

3# 11+9

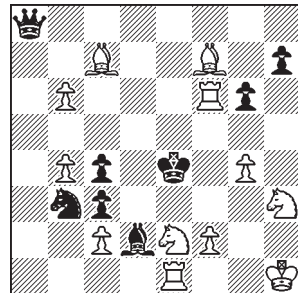
Hieno tehtävä ratkaistavaksi. Vaikeuden syynä ei suinkaan ole ainoastaan hieno patterista luopuva alkusiirto, vaan se, että valkealla on runsas joukko erilaisia shakkeja. Pitää vain pelata oikean alkusiirron jälkeen oikeat valttishakit, niin että kellokoneisto toimii, näin ratkaisija helposti tässä kuvittelee. Kolmisiirtoinen, tai yleensäkin shakkitehtävä ei ole ekspertille vaikea pelkästään sillä, että siinä on pelishakin kannalta vaikea yksittäinen siirto, edes alku-

siirtona. Shakkitehtävissä kokenut ratkaisija nimenomaan odottaa näitä "probleemi-siirtoja" ja löytää ne aseman tarjoamien eri pikkuvinkkien perusteella usein piankin.

Oma ratkaisutekniikkani menee niin, että aloitan valkean kuninkaan turvallisuustarkasteluista. Ensinnäkin vK voi olla jopa shakissa kuvioasemassa. Mutta erityisesti katson, onko mustalla mahdollisuus tehdä ilman ilmeistä haittaa siirto, jonka jälkeen musta pääsee shakkaamaan ilman rangaistusta. Tämän tarkastelun perusteella pystyn yleensä jopa muutamassa sekunnissa sanomaan, onko valkean toisen siirron oltava shakkaava vai voiko olla kyseessä hiljainen uhka. Usein myös tehtävän mahdollinen siirtopakkomuoto selviää jo tässä alkutarkastelussa saman tien. Siis tiedän melko nopeasti, voiko uhan toinen siirto olla muuta kuin shakki. Useimmiten tarvitaan shakki, ja siten mahdollisten ratkaisuideoiden joukko on olennaisesti pienentynyt.

Ensimmäiseksi sijoittuneessa tehtävässä msa2:n takia (1.-a1D!; 2.-Dxe1+) uhka ei juuri voi olla hiljainen. Tämä on mielestäni laadintatekninen puute, sillä msa2 ei ole olennainen osa tehtävän koneistoa, sen rooli voitaisiin hoitaa ilman mainittavaa shakkihyökkäysvaaraa. Mutta vaikka tuo helpottava sotilas olikin tuolla, niin silti minulta meni koko tunti ennen kuin löysin ratkaisun! Kauankohan olisi mennyt, jos tehtävä olisi ollut tältä osin oikein konstruoitu?

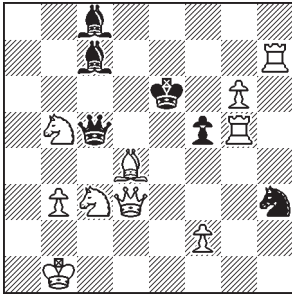
Unto Heinonen, versio Harri Hurme

3# 12+8

Uhassa on pieni mattisiirtoduaali, mutta silti pidän tätä parempana. Houkutusia esim. 1. Kg1? ja 1.Kg2? Lh6 2.g5 (rotanloukku!); jne. mutta 1.-g5! 2.Tf5 Lf4!

2. Palkinto Hannu Sokka, Turku

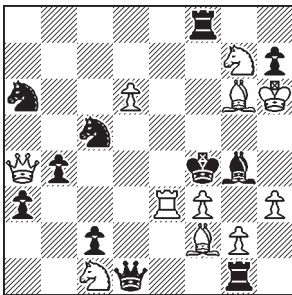

3#

10+6

Hyvin teemanmukainen tehtävä, mahtava neljä pakoruutua antava hiljainen toinen siirto 1.-Rf4:n jälkeen. Kuitenkin ihan tavalliset sivumuunnelmat 1.-Ld6 2.Rd4+ Dxd4 3.Dxf5# ja 1.-Lb6 2.De2+ De3 3.Dc4# olivat vaikeammat keksiiä (ainakin tällä kertaa). Syynä alkusiirron helppouteen on se, että Ld4 on niin pahasti valkean koneiden tiellä. 1.Lh8!! oli ensimmäinen mieleen tuleva yritys, siis luonnollinen siirto. Tämä vie hohtoa pois, siis vain "kelpo tehtävä"? Ei ehkä sittenkään, sillä "lähetti kulmaan" -siirto on aina hieno saavutus.

3. Palkinto Aleksander Kuzovkov, Moldavia

3#

11+11

Huomaan houkutuksen 1.Dc6?, mutta sitten tulee jo ratkaisu ja toinen houkutus

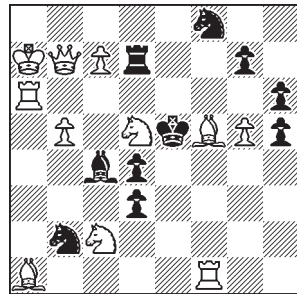
1.Db5? jää täysin noteeraamatta. Tämä johtuu siitä, että lyöntiraivausjatkot 1.-Dxf3 2.Re2+ Dxe2 3.Lg3# ja 1.-Lxf3 2.Rh5+ Lxh5 3.Lg3# ovat niin houkuttelevasti tarjolla ja ne edellyttävät että valkea alkusiirrollaan tukee Te3:n (yritys jopa siirtoa 1.De8?). Mainio sivumuunnelma 1.-Df1 2.fxg4! (eikä 2.Dd5? Tf5!) narutti minut.

Siis koska itsestään selvää oli, että alkusiirto on vD:llä, ja houkutus 1. Db5? ei houkutelut koska siinä jatkot siirtoihin 1.-Dxf3 ja 1.-Lxf3 olivat liian yllättäviä, niin tehtävän varsinainen suola, vuorottelu, jää ratkaisijalta nauttimatta. Siksi myös hieno kumous 1.-Df1! jää ilman huomiota.

Mutta ei ole epäselvää, etteikö tehtävä olisi loistava, kun sen sisällön katsoo yrittämättä itse ratkaista. Arvostan erittäin korkealle vuorottelun, on nautinnollista tutkistella miten koneisto toimii, miksi joskus täytyy pelata A ja joskus B.

Ellei olisi ollut vaikeuteen liittyvää teemavaatimusta, niin tämä laatutehtävä olisi sijoittunut vielä paremmin.

1. kunniamaininta Unto Heinonen, Helsinki

3#

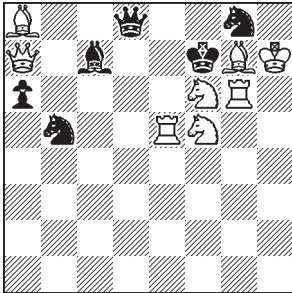
11+10

Pseudo-Umnov! Valkea uhkaa (vastoin aidon Umnov-teeman vaatimusta) lyödä molemmat mustan teemanappulat. Mustan siirrettyä syntyy Umnoville tyypillinen tilanne, jossa pitää shakata paradoksaalisesti tyhjältä ruudulta, lyönti ei enää riitäkään. Musta Grimshaw motivoi siirrot. Hieno alkusiirto, jota tehostaa vRd5:n houkutukset.

Yritys 1.Rf4? on varsin komea, olisi täysipainoinen ratkaisunakin ja sisältää ana-

logisen Grimshawin. Siksi tässä voisi ajatella kaksosmuotoa, jossa 1.Rb6? olisi houkutus ja 1.Rd4! ratkaisu. Omaksi huvikseni tutkin tätä mahdollisuutta, paras toteutus saadaan, kun laatijan asemasta houkutusta varten lisätty msh6 siirretään ruutuun g4 ja lisätään myös vsh4 ja siirretään vTf1→f2. Tällöin kuvion ratkaisu on ennallaan ja kaksonen saadaan siirtämällä vRc2→e2. Monet pitävät kaksosta tarpeettomana, houkutus riittää. Läheskään aina ei ole edes mahdollista toteuttaa kaksosmuotoa, olen kuitenkin sitä mieltä, että silloin kun ratkaisu ja houkutus ovat tasa-vertaisia, niin se on edullista. En silti vakavissani väitä, että esittämäni versio olisi parempi muoto, kunhan kokeilin vaihtoehtoja konstruktioita, onko mahdollista laatia kaksosmuodon omaava tehtävä k.o. ideasta.

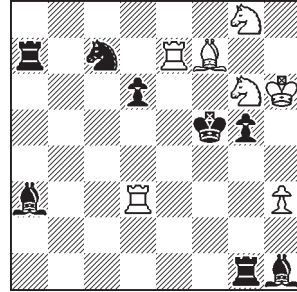
2. kunniamaininta Jaakko Räisänen, Riihimäki

3# 8+6

Valkosotilaaton luomus. Vaikka 1.-Rxf6+ on varsin voimakas mustan siirto, niin vielä vaikeampi on keksiä jatkoa mustan siirrolle 1.-Rc3. Siis vaikka periaatteessa alkusiirto on suoraviivainen valkean peliä vahventava veto, niin silti se oli yllättävän hankala keksiä. Varsin kaunis puzzle-tyyppinen tehtävä, vaikka varsinaiset hienoudet jäivät vähäisemmiksi, joita olin alkuaseman kauniin rakenteen perusteella odottanut. Tein parikin virhettä (1.-Rxf6+ unohtui ja 1.-Dd7:n jälkeen jatkoin 2.Lxd7, joka kumoutuu, 2.-Lxe5!).

3. kunniamaininta Terho Jaatinen, Helsinki

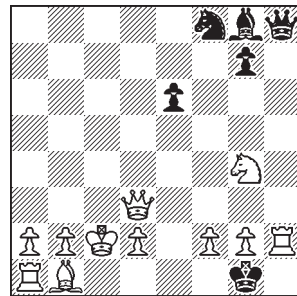

3# 7+8

Kolme kertaa musta siirtää väijyksissä olevan linjanappulansa pois ja valkea voi uhrata ilman, että mustan puolustussiirrolla avautuneella linjalla olisi enää merkitystä. Lisäksi vuorottelu valkean toisen ja kolmannen siirron välillä, mestarityötä.

Usein tämäntyyppiset tehtävät, joissa valkealla on useita shakkeja tarjolla, ovat yllättävän vaikeita ratkaista. Tässä kuitenkin alkusiirto parantaa niin ilmeisesti valkean asemaa, että vaikeus oli lähinnä muunnelmassa.

4. kunniamaininta (nro 11) Milan R. Vukceвич, USA

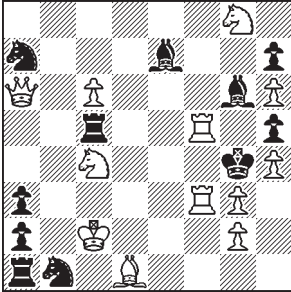

3# 11+6

Klassinen suuren linjan "vaikea tehtävä". Itse asiassa tämä ei ollut kovinkaan vaikea, yhtäkkiä vaan välähti alkusiirto ja lopulta ainoa vaikea asia oli löytää, mikä on jatko siirtoon 1.-e5. No tähän tulee uhka, alkusiirto oli niin luonnollinen, etten huomannut tarkistaa onko siinä joku uhkakin vaan tein

sen siirtopakon toivossa. Kuvittelin, niin kuin varmaan laatijakin, että tämä sijoittuisi kärjen tuntumaan. Mutta tehtävän todellinen helppous ei tätä sallinut, moni vähemmän näyttävä tehtävä meni ohi.

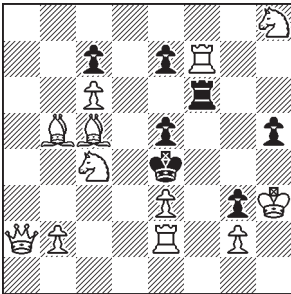
1. maininta
Heikki Usvalehto, Pitkäniemi

3# 12+11

Omituisen vaikea tehtävä, vaikka peli on täysin suoraviivaista. Valkean Rc4:n kiinnitys antaa odottaa enempiä. Taitavasti rakennettu asema. Parasta ovat jatkot siirtoihin 1.-Lxh4 ja 1.-Lg5, toisaalta alkusiirto ja c8-duaali harmittavimmat puutteet.

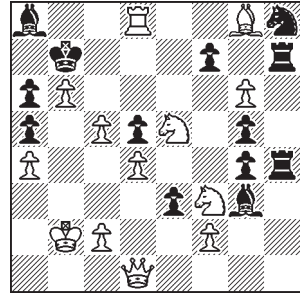
2. maininta
Jorma Pitkänen, Lahti

3# 12+7

Tässä runsashoukutusisessa tehtävässä alkusiirto oli oikeastaan tyrkyllä vahvasti. Tehtävän vaikeus olikin siinä, että siirtoon. 1.-Kf5 oleva jatko oli karkea ja siten vaikeasti mieleen tuleva. Siis eräänlainen antivaikeus, tehtävä on vaikea siksi, että ratkaisija odottaa hienompaa jatkoa.

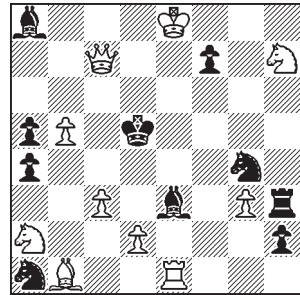
3. maininta
Jaakko Räisänen, Riihimäki

3# 13+13

"Salaperäinen alkusiirto". Kuitenkaan juurikaan muuta ei voi tehdä, kokenut ratkaisija huomaa idean pian. Sijoittui ratkaisustani puuttuvan muunnelman 1.-Lxe5 ansiosista, tämä puute oli muuten myös laatijan ratkaisussa!

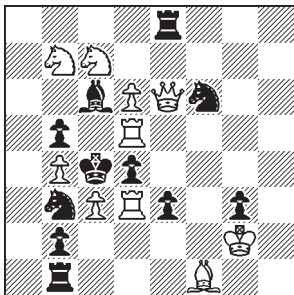
4. maininta
Efren Petite, Espanja

3# 10+10

Näen pian esipelin shakit, sitten huomaan ihmetellä Ra2:n funktiota ja niin ratkaisu onkin selvillä tuota pikaa. Jos msa5 ei olisi pitänyt b4-ruutua niin vankasti, jos sen olisi hoitanut jotenkin fiksummin, niin sinänsä kauniit muunnelmat olisivat olleet problemaattisemmassa ympäristössä. Mustan koneet (Lc6+, Rf6+, Th3, msh2) ovat liian järeitä jos haetaan vaikeutta. Ratkaisustani puuttunut 1.-Ke6 2.Dd7+ jatko nosti tämän tehtävän listalle.

5. maininta
Jaakko Räisänen, Riihimäki

3#

10+11

Ensimmäiseksi mieleen tuleva alkusiirto luo moniuhan, jonka mustan puolustukset erittelevät. Voimakkain ottein laadittu sisältörikas tehtävä ei tuomarin ja varmaan myöskään laatijansa harmiksi voi sijoittua korkeammalle. Tein virheen muunnelmassa 1.-Lxd5 ja niin tehtävä kuitenkin sijoittui.

Lopuissa tehtävissä on varsin mielenkiintoisia tapauksia, jopa kolme pakoruutua antavia hienoja alkusiirtoja jne. Kuitenkaan niiden ratkaiseminen ei tuottanut mitään vaikeuksia minulle ja kun muutenkaan ne eivät jostain syystä sykkähdyttäneet tällä kertaa, niin niille ei tullut varsinaista sijaa julkaistavassa tuomiossa, vaan ovat laatijoidensa vapaasti käytettävissä.

Lopuksi haluan kiittää luottamusmies Kenneth Soljaa, Suomen tehtäväniekat -yhdistystä ja ST-lehteä juhlakilpailuni järjestämisestä.

Espoossa 6.10.2000

Harri Hurme

Jälkikirjoitus:

Tarkkasilmäinen päätoimittaja ilmoitti tuomarille, että 4. kunniamaininnan tehtävä on saanut 1. palkinnon Strategems-lehden vuosikilpailussa 1998, jonka tuomio on julkaistu numerossa SG 12, October/December 2000.

Tällaista kahdenkertaista julkaisemisesta sattuu toisinaan. Uuden tehtävähakin koodeksin mukaan laatijan tulee odottaa kaksi vuotta formaalin kilpailun tuomiota, mutta voi tämän jälkeen julkaista, ellei ole

saanut tuomiota, tehtävänsä muualla. Nyt siis tuomarin pitkä harkinta on aiheuttanut tilanteen, jossa yleensä toimitaan niin, että toinen julkaisu mitätöidään. Koska kuitenkin tehtävä on lähetetty kilpailuuni ensipainoksena, eikä sille ole esitetty edeltäjää, joka olisi julkaistu ennen viimeistä lähetyspäivää (closing date), niin huomioin tehtävän edelleen tuomiossani, tehtävän myöhempi julkaisu muualla ei mielestäni tee siitä edeltäjää tätä kilpailua ajatellen. Tätä ratkaisua perustelen myös sillä, että kyseessä on tavallaan myös yhden miehen ratkaisukilpailu. Koodeksi tuntee menettelyn, jossa ensipainostehtävä voi osallistua sekä ratkaisukilpailuun että myöhemmin erilliseen laadintakilpailuun. Tästä menettelystä ei liene kellekään haittaa, varsinkaan kun tehtävä ei sijoittunut palkinnoille kilpailussani. Toisin kuin edeltäjäkysymyksissä, niin FIDE-albumikilpailussa ratkaisee julkaisupäivä, eikä tehtävien viimeinen lähetyspäivä, joten näin tehtävällä on siis kaksi virallista sijaa.

Tämä tulkintani ja päätökseni on myös testin alainen, siihenkin voi tehdä valituksen tai huomautuksen valitusaikana.

Espoossa 11.02.2001

Harri Hurme

Kilpailun valitusaika on 30.6.2001 asti, mahdolliset huomautukset luottamusmies Kenneth Soljalle, Kaksosentie 5 F 101, 00740 Helsinki.

Tehtävien ratkaisut ovat sivulla 21! /
 Solutions are on p. 21!

Jorma Pitkänen JT

Aikaisemmin julkaistusta kilpailujulistuksesta oli unohtunut maininta palkinnoista: joka ryhmässä 50, 30 ja 20 USD. Laadinta-aikahan päättyy 2.4.2001.

Ensipainokset

Originals

Tuomarit / Judges 2001: 2# 2001-2002: ?, 3# 2000-1 **Kari Valtonen**, n# 2000-1: ?, lopputehtävät/*studies* 2001-2002: ?, a#2/h#2 2001-2002 **Chris Feather**, a#3/h#3 2000-2001 **Kari Valtonen**, a#n/h#n 2000-2001 **Timo Koistinen**, i#s# 2000-1 **Kari Karhunen**, satutehtävät/*fairies* 2000-1: ?

Mattitehtävät / *Direct mates*

Jukka Tuovinen

Steniuksentie 35 A 1, 00320 HELSINKI

Puh/Tel.: 040 590 6609

e-mail: tuovinenj@hotmail.com

Viimekertaisen isomman satsin jälkeen palataan jälleen normaaliin ensipainosten määrään. Tehtävät ovat tällä kertaa enemmän siirtoluvultaan lyhyitä, mikä helpottaa ratkaisemista. Kaikki tehtävät ovat koneella tarkistettuja. Ratkaisut postiin seitsemän viikon kuluessa.

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 4-5/2000

1938. Pitkänen 1.Df4! (2.Dd6#) 1.-Te5/Le5/Lf8/Rab5/Rcb5/Rc4 2.Dd2/Df7/Dxg5/Lb3/Dxe4/Lc6#. Kohtalainen...(AH). T/L/R-tukinnat (JP).

1939. Schönholzer 1.Dg5(A)? (2.Rc6#) Lb5(a)/Tc2(x) 2.f6(C)/f4(D)# (1.-Tc8 2.De7#), 1.-Rb4!, **1.f6!** (2.Df4#) Lb5(a)/Lf5/Txg3(y) 2.Dg5(A)/Rc6(B)/f4(D)#. Salazar, Drohrückkehr & Paradewechsel (laatija). Tässä sen sijaan ei hurraamista ole (AH). Houkutuksessa toinen mR matintorjuja (-Rb4), toisen mR:n merkitys vain olla suoja-kiilpenä (JP).

1940. Piltshenko & Shavyrin 1.Dh5? (2.Lxd3/exd3# AB) [f1D/Dxb5 2.A/B]Rd~2.De5#, 1.-Rb2!, 1.Dh3? 2.exd3/Dxd3# BC) ([Le3/f1D 2.B/C]Rd~/Re5/Rc5 2.De6/Rdc3/Rxf2#, 1.-Ld4!, **1.Dd8!** (2.Dxd3/Lxd3 CA) ([Dxb5/Rd5 2.C/A] Rd~/Re5/Rc5/Ld4 2.Dxe7/Rbc3/Dd4/Dxd4#. Zyklus von Doppelrohungen (auf demselben Feld), die differenziert werden können, fortgesetzte Verteidigung, Mattwechsel(1+3+3) (laatijat). Patterin a1-h8 purkaminen pieni yllätys (AH). D:n suunta, vaakataso, pystysuunnassa houkutukset (JP).

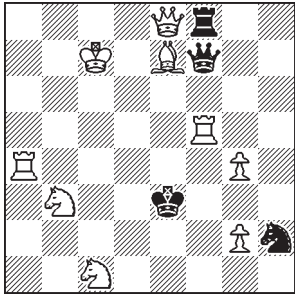
1941. Bogdanov 1.-Ka5(a)/La7(b) 2.Db1, 1.Dg1? Ka7(d)/La7(b) 2 Dxb6+/Db1, 1. -Lc7(c)!, 1.De4? Ka5(a) 2.Dc4, 1.-b5(e)!, 1.Dh7? b5(e)/Lc7(c)/La7(b)/a3(f) 2.Db7/Dxc7/Dxd3/Dxd3+, 1.-Ka5!, **1.Dh8! b5(e)/Ka7(d)/Ka5(a)/La7(b)/a3(f) 2.Dxb8/Dc8/Db2/Db2/Df8. Yksinkertainen, mutta ihan kelpo muunnelmat (AH). Ne mustan siirrot oliikin kaikki muunnelmia! Hyvin näin vähällä materiaalilla (HK). Kuin oksakuvio laudassa, kahdessa muunnelmassa D:n toiset siirrot samat (2.Db2) - pikku häiritsevä yksityiskohta, D tekee kaikki V:n siirrot (JP).**

1942. Kozhakin 1.Rec4! Kb4 2.De5 Kb3 3.Db2#, 1.-Kd4 2.De5+ Kd3 3.De3#, 1.-Kd5 2.De5+ Kc6 3.Dd6#. Julkaisukelpoisuuden rajamailla (AH). Onko sattumaa vai kuuluuko ideaan, VD:n toiset siirrot ovat samat (JP).

Huom! Suorissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** taas esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisussa. Apumateissa vaihdella ilmaistaan asteriskilla, esim a#2*.

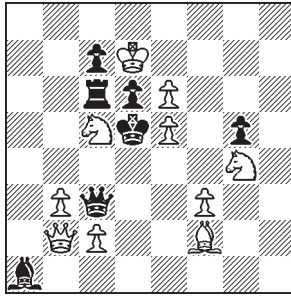
Note! In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under a diagram means a thematic try, while **e** means setplay. You need not give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (= helpmate in two with setplay)

2009.
Mario Righi
Ravina - ITA

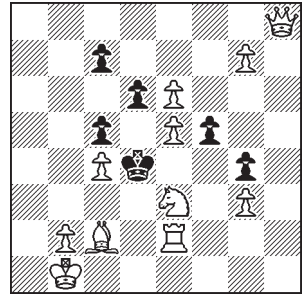
2# e 9+4

2010.
Nicolae Popa
Arsura - ROM

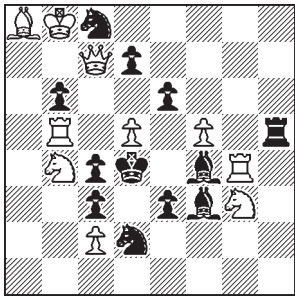
2# e 10+7

2011.
Gennadi Zgerski
Moskova - RUS

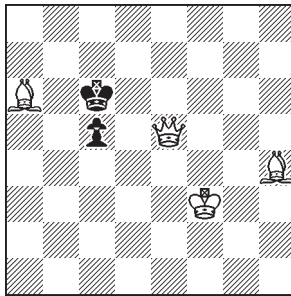
2# ehh 11+6

2012.
Efren Petite
Oviedo - ESP

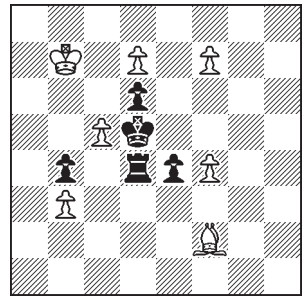
2# 10+12

2013.
Jevgeni Bogdanov
Lvov - UKR

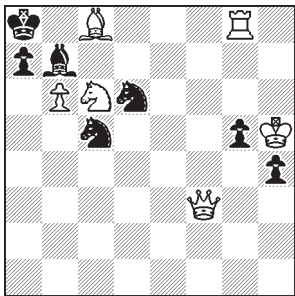
3# ehhh 4+2

2014.
Jorma Pitkänen
Lahti

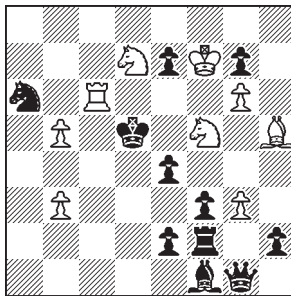
3# 7+5

2015.
Jaakko Räisänen
Riihimäki

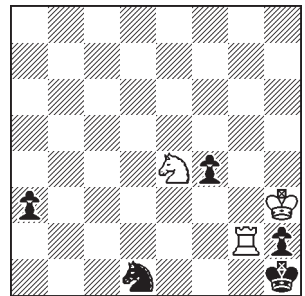
3# 6+7

2016. Jevgeni Fomitshev
Nizhny Novgorod - RUS &
A. V. Svetilski
Krivoj Rog - UKR

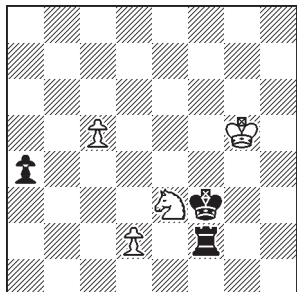
3# h 9+11

2017.
Baldur Kozdon
Flensburg - DEU

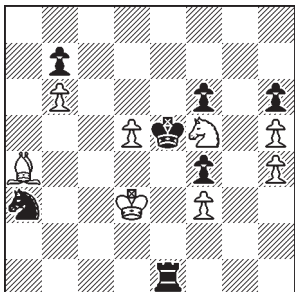
8# h 3+5

2018.
Zlatko Maricic
Zagreb - CRO

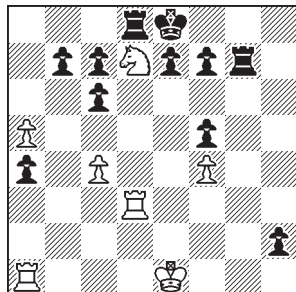
Tasapeli (=) 4+3

2019.
Reino Heiskanen
Tervalampi

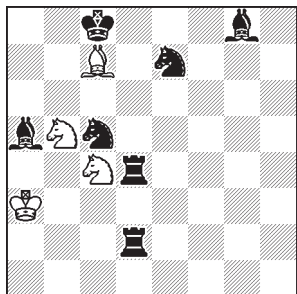
Voitto (+) 8+7

2020.
Jorma Pitkänen
Lahti

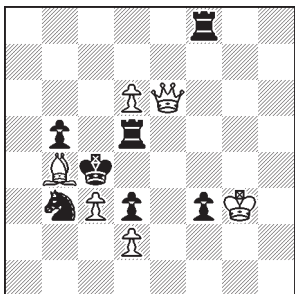
Voitto (+) 7+11

2021.
Manne Persson &
Christer Jonsson
Mora - Skärholmen / SWE

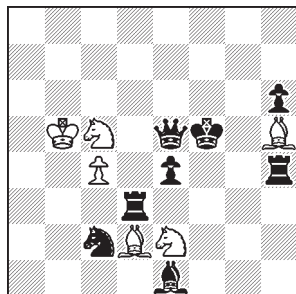
a#2 2.1.1.1 4+7

2022.
Harri Hurme &
Joose Norri
Espoo - Helsinki

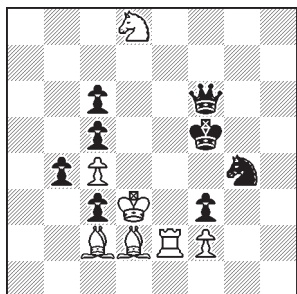
a#2 b) vDe6→a2 6+7

2023.
Lars Larsen
Sønderborg - DNK

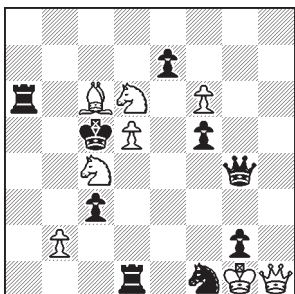
a#2 b) vLd2→b8 6+8

2024.
Frantisek Sabol
Havirov - CZH

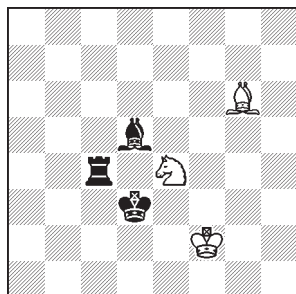
a#2 2.1.1.1 7+8

2025.
Valeri Gurov
Moskova - RUS

a#2 4.1.1.1 8+9

2026.
Seppo Riihimäki
Helsinki

a#3 3+3

Lopputehtävät / *Studies*

Joose Norri

Meritullinkatu 7 A 13, 00170 HELSINKI

Puh/Tel.: (09) 6222 961

e-mail: joose_norri@hotmail.com

Maricicin analyttisen lopputehtävän jälkeen juhlietaan Reino Heiskasen 70-vuotispäivää kahdella tehtävällä. Juhlijan oman terävän sommittelutehtävän jälkeen täytyy omistustehtävässä keksiä, miten h-sotilaan vaara eliminoidaan.

Lopputehtävien ratkaisut ST 4-5/2000 ja ratkaisijapisteet ensi numerossa!

Apumatit / *Helpmates*

Marko Ylijoki

Pitkäkalliontie 31, 15540 VILLÄHDE

e-mail: valmar@sirkus.com

Vuosi on vaihtunut, toisille jopa vuosituhat. Apumattipalsta jatkaa perinteisellä linjalla, mikä tietysti tarkoittaa noin 12 ensipainosta per numero. Kommentaattoreita muistutettakoon, että sana on harvinaisen vapaa ja laatijoita pyydän huomioimaan lehteämme ensipainosavustuksella.

Ruotsalaiskaksikko Persson & Jons-son esittelee simppelein duaalinvälton, anagramminikkarin kauhukopla Hurme & Norri on skottiunnelmassa ja moskovalaisystävämmme on laittanut pöydän koreaksi.

Jokin yhtäläisyys löytyy muuten ainakin Sabolin ja Shorohovin tehtävistä. Aihe ma on erittäin tuttu 2-siirtoisalueella, mutta Fran-tisekin tehtävä tuonee serotoniiniannoksen kauan kaamoksessa kahtaaville.

Fomitshevin tehtävä saattaa tuntua kaa-vamaiselta, mutta on varmasti saavutus jo näinkin!

Tervetuloa Seppo Riihimäki! En muista onko Sepon tehtäviä julkaistu aiemmin apupalstalla, mutta toisaalla niitä on silloin tällöin putkاهدللل. Tällä kerralla tarjolla

on kaksi varsin miellyttävää ratkaisukohdetta. Näin vähänappulaisilla tehtävillä on tietysti suuri edeltäjävaara kun aiheimatkin ovat varsin tuttuja. Mitään täydellistä edeltä-jää en ole kummallekaan löytänyt, vaikka joku saattaisi varsinkin 6-siirtoisesta olla toistakin mieltä.

Myös Vitale esittää pari kivaa ratkaisukohdetta ilman suurempia hienouksia.

Ratkaisuksi riittää kaksisiirtoisissa ensimmäinen ja viimeinen siirto, 3- ja monisiirtoisissa lisäksi mustan viimeinen siirto. Siirtojen numeroinnin sekä lyönti-, shakkaus-, matti- ja ohestalyöntimerkinnät voi jättää pois. Vaikka tästä pikakirjoituksen sallimisesta onkin kuulunut soraääniä, suosittelen edelleen käyttämään sitä, koska ratkaisujen tarkistaminen sujuu toimit-tajalta tällöin paljon nopeammin. Ratkai-suaikaa on seitsemän viikkoa.

**APUMATTIENSIPAINOSTEN
RATKAISUT ST 4-5/2000**

1950. Jonsson 1.Dxa8 Tg2 2.Kf8 Lc5#
1.Dxb6 Td2 2.Df6 Te8# 1.Dxe2 Ld8+ 2.Kf8 Lf6#.

1951. Rallo a) 1.R3f4 Dxb3 2.Rc3 Le3# b)
1.R5f4 Dc6 2.Rc5 Le5#. Kuvion alla oli virhe vaatimuksessa! (MY).

1952. Dragouna 1.Rb7 Te5 2.fxe5 Le2# b)
1.Rf7 Txc3 2.bxc3 Lc4#.

1953. Saukkola & Ylijoki 1.Kb7 e8D 2.Lc7 Dc6# 1.Kc7 e8D 2.Le7 Dxe7# 1.Kd7 e8R 2.La4 Txd6# 1.Kd5 Txd6+ 2.Kc4 d3#. Musta kuningas päästää valkean nappulan kiinnityksestä neljästi. Jonkinlainen ennätys sekini (MY).

1954. Lozek a) 1.Dxe5 Txb5 2.Dxf5 Txf5#
1.Dxe4 Txf4 2.Dxc4 Txc4# 1.Dxc4 Th1 2.Dc1 Txc1# b) 1.Dxe5 Lxf6 2.Dd4 Lxd4# 1.fxe5 Le7 2.Dxd6+ Lxd6# 1.Dxe3 Lxg3 2.Df2 Lxf2#.

1955. Onkoud 1.Lf5 Lxd5 2.Lh3 Tg2 3.Kf8 Tg8# 1.Tf5 Txb7 2.Tf3 Lh3 3.Lf8 Ld7#.

1956. Grönroos 1.Lxe4+ Txe4 2.Kd5 Rb1 3.Kxe4 Rc3# 1.Texe4 Rxe4 2.Ke5 Td2 3.Kxe4 Te2# 1.Dxe4+ Txe4 2.Kf5 Rc4 3.Kxe4 Rd6#.

1957. Jones 1.-Rc5 2.bxc5 Td5 3.Tb6 Txc5# 1.-Lb4 2.axb4 Tb1 3.Ta5 Txb4#.

1958. Ylijoki & Heinonen 1.Tc7 Ld6 2.Kd5 Td8 3.Tc4 Le7# 1.Df7 Td6 2.Kc5 Lf8 3.Dc4 Td7#.

1959. Kettunen 1.Tg3 Lf5 2.Kf3 Lxd7 3.Le3 La4 4.Df4 Ld1# 1.Dd4 Lg2 2.Kxd3 Lxh3 3.Ke4 Ke2 4.Lf5 Lg2#.

1960. Jonsson & Wiehagen a) 1.-d6 2.Kc6 d7 3.Kd5 d8D+ 4.Ke4 Dd2 5.Re5 Rg3# b) 1.-Rd2 2.hxg1L Rb1 3.axb1T d6 4.Tb7 d7 5.La7 d8D#.

1961. Spåre Houkutusia: 1.-a4? 2.c6 ... 5.a8D ?? 6.Dh1#, kaikkiin h-linjan matteihin kuuluu valkealta vähintään seitsemän siirtoa. Siksi: 1.-Rg7! 2.Kxg7 a4 3.Kf8 a5 4.Ke7 a6 5.Kd8 a7 6.Kc8 a8D#.

Itsematit, satushakki ja matemaattiset shakkit tehtävät / *Selfmates, Fairies and Mathematical Chess Problems*

Joose Norri

Meritullinkatu 7 A 13, 00170 HELSINKI

Puh/Tel.: (09) 6222 961

e-mail: joose_norri@hotmail.com

Edellisen numeron tehtävässä 2008 on kuviovirhe: msf7:n pitää olla ruudussa f6. Lisäksi tehtävä on omistettu Juha Saukkolalle. Tehtävän ratkaisuja voi vielä lähettää tämän numeron ratkaisujen kanssa.

Itsemattien, joissa valkea alkaa ja pakottaa mustan tekemään valkeasta matin viimeistään annetussa siirtoluvussa, ratkaisemiseen riittänee tällä kertaa vähäisempikin taidon taso - ehkei edes kymmensiirtoinen tee poikkeusta.

Unkarilaisten aputehtävässä on päämääränä patti. Madrasi tarkoittaa, että toisiinsa uhkaavat samanlaatuiset eriväriset nappulat menettävät uhkaamisen ajaksi siirtymis- ja lyömisvoimansa (mutta eivät lamauttamisvoimaa). Näin vK ei alkuasemassa ole shakissa.

Seuraavien tehtävien kirke tarkoittaa, että lyödyt nappulat syntyvät lyöntisiirron osana uudelleen pelin alkuruutuunsa, mikäli se on vapaa. Tornien ja ratsujen syntymäruudun määrää lyöntiruudun väri, sotilaiden lyöntilinja. Ensimmäinen on normaali kolmiratkaisuinen apumatti; Bartelin tehtävä on apupakkomatti, jossa valkea alkaa

ja musta auttaa pääsemään asemaan, jossa mustan on pakko tehdä valkeasta matti. Se on siis apumatin ja itsematin yhdistelmä: vain viimeinen siirto on tyypillinen itse-mattisiirto.

Sitten on pisinsiirtoinen itsematti, mikä tarkoittaa, että mustan on aina tehtävä geometrisesti pisin siirtonsa mitattuna lähtöruudun keskipisteestä tulo-ruudun keskipisteeseen. Siten esim. a1-f6 on pitempi kuin a1-a8. Shakkausvaikutus on kuitenkin normaali eli valkea on shakissa, vaikkei ko. mustan siirto olisikaan hänen pisimpänsä. Jos pisimpiä siirtoja on useampia, voi musta valita vapaasti niiden välillä, jolloin valkean on toteutettava vaatimus niitä kaikkia vastaan. Neutraaleja nappuloita voivat molemmat siirtovuorollaan siirtää ja lyödä. Neutraalit sotilaat korottuvat neutraaleiksi upseereiksi.

Hyppykuninkaat liikkuvat shakattaessa vain kuten shakkaava nappula, muuten normaalisti. Heinäsirkka liikkuu daamin linjoilla pukkinappulan jälkeiseen ruutuun, kuvioasemassa siis a2:een ja f1:een.

Johtopelissä pyritään yhteistuumin pelin alkuasemasta kuvioasemaan annetussa siirtoluvussa.

Ratkaisut ST 4-5/2000 ensipainoksiin ja ratkaisijapisteeet ensi numerossa!

To our foreign readers:

A misprint in no. 2008: bPf7 should be bPf6! In addition, the problem is dedicated to Juha Saukkola. Solutions to this problem may be sent along with this issue's solutions.

Helpstalemate madrasi: 2035

Helpmate circe: 2036

Helpcompelmate (Hilfswingmatt) circe: 2037

Selfmate maximumer circe with neutral pawns: 2038

Selfmate circe with neutral pawns: 2039

Helpmate, Rois Transmutes: 2040

SPG 19,0: 2041

Solutions to the fairy originals of ST 4-5/2000 will be published in the next issue.

Jan Hannelius 80 JT 1996-2000 & Osastojen haastekilpailu

B-ryhmän lopullinen tuomio

Apumattiryhmässä (alustava tuomio ST 4-5/2000) 16. sijoitettu Janne Syväniemen (Muu Suomi) tehtävä hylätään sivuratkaisun 1.Df7(Dh7+)Kd4 2.Kc7 Lb7 3.Kb6! Lxa6 4.Ka7 Kc5 5.Ka8 Kb6 6.D- Lb7# takia.

Seurauksena tehtävät sijoilta 17.-21. nousevat kukin pykälän ylemmäs. Joukkuekisassa Muu Suomi menettää Syväniemen tehtävästä tulleet kuusi pistettä ja Turku saa yhden pisteen lisäyksen. Joukkueiden järjestys ei muutu.

Joukkuekilpailun lopputulokset:

1. Helsinki	50 pistettä
2. Vaasa	46
3. Lahti	43
4. Turku	39
5. Muu Suomi	13
6. Pirkanmaa	0

Tuomioon ei tule muita muutoksia.

*Porissa 28. tammikuuta 2001
Teppo Mänttä*

ST:n tehtävällat

Helsingin shakkikodissa, Haapaniemenkatu 14 A, kävelytasolla lähellä Verovirasto apteekin talon takaosassa, tavataan parillisten viikkojen keskiviikkoina alkaen klo 18.30. Seuraavat tehtävällat ovat 7.3. ja 21.3. Kannattaa myös muistaa ST:n vuosikokous la 24.2.2001, katso sivu 4!

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho koontuu vuoden 2001 alkukuukausina 7.3., 4.4. ja 9.5. alkaen noin klo 18.30. Paikkana jatkaa Vanhan kirjastotalon Mäkelän kabinetti. Lisätiedot Kauko Virtaselta, yhteystiedot 2. kansisivulla.

Muiden osastojen tapaamisista saa tietoa paikallisilta yhteyshenkilöiltä, katso samoin 2. kansisivu.

Runoratsu

Ajatuksen lämmin nopeus

Tiedän että hän
miehittää shakkilautaa
mielessään
etsii motiivia
mustille ja valkoisille
puisille ystävilleen.
Mutta ei se mitään.
Minun ei tarvitsisi
kun katsahtaa rauhallisesti
kun hän olisi hetkessä
tässä ja nyt
ja toteaisi: "Niin".

ST:n ratkaisijoille

ST-lehden ensipainosten ratkaisijat saavat jokaisesta 500 pisteen ylityksestä pienen tehtäväopuksen, joko ST:n julkaisean tai ulkomaisen.

Yhteydenotot kirjastonhoitaja Neal Turneriin, osoite Vanha Hämeen kyläntie 26 A, 00390 Helsinki.

Dear Solvers!

Each time a solver reaches 500 pts, he is entitled to a chess problem booklet, usually published by ST. Please, contact our librarian: Neal Turner, Vanha Hämeen kyläntie 26 A, 00390 Helsinki, Finland.

Taulukko ST 4-5/2000 ratkaisupisteistä julkaistaan ST 2/2001:ssä / *The points table for solutions of originals in ST 4-5/2000 will be published in the next issue.*

Harri Hurme 50 JT tehtävien ratkaisut (s. 8-13)

1. Palkinto

1.Td1! (2.Rg5+ Lxg5 3.Rg3#) 1.-Dd5 2.Tf4+ Lxf4 3.Lxd5#; 1.-Dg8 2.Rg3+ Kd4 3.Tf4#; 1.-h6 2.Lg6+ Kd5 3.Rhf4#

Kuvio A:

1.Td1! (2.Rg5+ Lxg5 3.Rxc3# ja 3.Rg3#) 1.-Da5 2.Rg3+ Kd4 3.Tf4#; 1.-Dd5 2.Tf4+ Lf4 3.Ld5#; 1.-h6 2.Lxg6+ Kd5 3.Rf4#

2. Palkinto

1.Lh8! (2.Rxc7); 1.-Lc7- 2.Dd8; 1.-Lb6 2.De2+; 1.-Ld6 2.Rd4+; 1.-Rf4 2.g7!; 1.-Db5 2.Rxb5

3. Palkinto

1.Dc6? (2.D/Te4+) 1.-Dxf3 2.Re6+A Rxe6,Lxe6; 1.-Lxf3 2.Rd3+B Rxd3, Dxd3; mutta 1.-Tg2! 1.Db5? (2.Dc4+); 1.-Dxf3 2.Rd3B Rxd3; 1.-Lxf3 2.Re6+A Rxe6; mutta 1.-Df1!**1.Db3!** (2.Dc4+); 1.-Dxf3 2.Re2+ Dxe2 3.Lg3#; 1.-Lxf3 2.Rh5+ Lxh5 3.Lg3#; 1.-Df1 2.fxg4!

1. kunniamaininta

1.Rb6! uhkaa sekä (1.-Ld5) 2.Rxc4+! Rxc4 3.De4# että (1.-Td5) 2.Rxd7+! Rxd7 3.De4# 1.-Kd6 2.Rc8+ Kc5/Ke5 3.Dc6/De4# Houkutusia: 1.Rd5~? 1.-Ld5!/Td5! 1.Re3? 1.-Ld5 2.Rc4+; mutta 1.-Td5! 1.Rf6? 1.-Td5 2.Rd7+! Td5xd7; mutta 1.-Ld5! 1.Re7? 1.-Td5 2.Rg6+!; mutta 1.-Ld5! 1.Rf4? 1.-Kxf5 2.Rg6+ Kg4/5 3.Dg2#, 1.-Td5 2.Rg6+ Rxg6 3.Te6#, 1.-Ld5 2.Rxd3+ Rxd3 3.Lxd4#mutta 1.-Txc7!

HHu:n esittämässä kaksosmuodossa alkusiirto on kuviossa **1.Rb6!** 1.-Td5/Ld5 2.Rd7+/Rc4+ ja b-muodossa (Rc2 on e2:ssa) **1.Rdf4!** 1.-Td5/Ld5 2.Rg6+/Rxd3+. Vastaavasti houkutukset 1.Rb6? Kd6! 2.Rc8+ Kc5! ja b-muodossa 1.Rf4? 1.-Txc7! ja valkealla ei ole 3.Rg3 mattia.

2. kunniamaininta

1.Da6? Rd4! Ratkaisu **1.Lc6!**Rxf6+ 2.Txf6+; 1.-Rxa7 2.Rd6+ Dxd6/Lxd6; 1.-Dd7! 2.Rxg8! Rxa7

3. kunniamaininta

1.Td4! (2.Tf4 gxf4 3.Rh4#), 1.-Ta4 2.Le6+ Rxe6 3.Tf7#; 1.-Lc1 2.Te5+ dxe5 3.R6e7#; 1.-Tf1 2.Te5+ dxe5 3.R6e7# (1.-Le4 2.Texe4)

4. kunniamaininta

1.Dh7! (2.Th1+ Kxg2 3.De4#); 1.-Dxh7+ 2.Kc3! Dxh2/Dh3+/Dc2+ 3.Le4/Ld3/Lxc2#; 1.-Lxh7+ 2.Kb3! Ld3/Lc2+ 3.Lxd3/Lxc2#; 1.-Rxx7 2.Kd3!..3.Lc2#; 1.g6 2.Th1 Kxg2 3.Db7#; 1.-Rg6 2.Kc3! 1.-Kf1 2.Th1+

1. maininta

1.Rxe7?-Rd2 2.Dg6+ hxg6! Ratkaisu **1.c7!** 1.-Rd2 2.Dg6+ hxg6; 1.-Lxh4! 2.Dc6! Lxf6/ Txc4+/Lxf5+/Rd2; 1.-Lg5 2.Te3+ Kxf5

2. maininta

1.Lxe7! 1.-Kf5 2.Txf6+ Ke4/Kg5 3.Rd2/Rf7#; 1.Td6 2.Rxd6 cxd6 3.Dc4#; 1.-Txf7 2.Rd2+ Kf5 3.Dxf7#; 1.-h4 2.Txf6 Kd3/Kd5 3.Rd6/ Rd2# Houkutusia 1.Txe7? Te6!, 1.Td2? Kf5!, 1.Db1+ Kd5!, 1.Rd6+ cxd6!, 1.Ra3/ Ra5/Rd2+? Kf5!

3. maininta

1.Rh2! (2.Dh1 ja 3.Dxd5#, myös 2.Rc4 dxc4 3.Dh1#); 1.-Txh2 2.Dxg4 (Dc8#) 2.-f5/Lxe5/ d4 3.Lxd5#/dxe5#/Dh1#; 1.-Lxe5 2.dxe5 -/ d4 3.Dxd5/Dh1#

4. maininta

1.Rc1! (2.c4+ Kd4/Ke6 3.Re2/De7#) 1.-Rf6+ 2.Rxf6+ Ke6 3.De73; 1.-Lc6+ 2.Dxc6+; 1.-Ke6 2.Dd7; 1.-Lxd2 2.Le4+; Lc5 2.Dxf7; 1.-Re5 2.Rf6+; 1.Rc2 2.La2+

5. maininta

1.De4! -Txe4 2.Tc5+ Rxc5; 1.-Rxe4 2.T5xd4+ Rxd4; 1.-Lxd5 2.T3xd4+ Kc3

ST:n Internet-sivut uudessa osoitteessa

Kuten 2. kansisivulta huomataan, on ST:n kotisivut ovat saaneet uuden osoitteen: <http://www.saunalahti.fi/~stniekat/st> Myös aikaisempi osoite toimii. Sivujen ulkoasukin on uudistunut, ylläpidosta vastaa edelleen Hannu Harkola.

Menestyneitä suomalaistehtäviä / retrot

Henry Tanner

Suomalaismenestysten esittelysarjassamme ovat tällä kertaa vuorossa retrotehtävät, alue, jolla laatijamme ovat menestyneet hienosti viime vuosina.

Tila ei anna nyt mahdollisuutta paneutua syvemmin retrojen esittelyyn. Ehkäpä joku retrosiantuntijamme kirjoittaa aiheesta tuleviin numeroihin?

Yksi retrojen jatkuvasti laajenevan suosion syistä on ollut internet ja siellä laaja ja hyvin toimitettu retrokokonaisuus osoitteessa: <http://catv6081.extern.kun.nl/~retro/RetroCorner.html>

Johtopelit ovat erityisesti suomalaisen suosima retrotyyppi. Johtopeleissä (useimmiten) annetaan asema ja kysytään, miten siihen on päästy pelin alkuasemasta. Yleensä annetaan vielä siirtoluku ja oletetaan, että asemaan pyritään lyhimmissä mahdollisissa siirtomäärässä. Esim. vaatimus ”johtopeli 19,5 siirrossa” tarkoittaa, että kuvion asemaan on päästy pelin alkuasemasta valkean tehtyä 20, mustan 19 siirtoa.

Orto-rekonstruktio (tehtävä 11) = pelataan eteenpäin kuvion asemasta niin, että saavutetaan täsmälleen sama asema, mutta toisen puolen ollessa siirtovuorossa. ”Orto-rekonstruktio” on hieman epäselvä nimi vaatimukselle; ”siirtovuoron vaihto” olisi mielestäni selkeämpi.

Huomatkaa, että tehtävän 18 viides kuvio on taitollisista syistä kuvioita a–d isompi.

1. UH 1.a4 h5 2.a5 h4 3.a6 h3 4.Ta5 hxg2 5.h4 Th6 6.h5 Tc6 7.h6 g5 8.h7 g4 9.Tg5 f5 10. h8L f4 11.Le5 f3 12.Th8 fxe2 13.f4 g3 14.Rf3 g1L 15.Lg2 Lb6 16.Lh1 g2 17.f5 g1L 18.f6 Lgc5 19.d4 d5 20.dxc5 Lh3 21.cxb6 Lf1 22.Tg2 Kf7 23.Lg3 Kg6 24.f7 Lh6 25.f8L e5 26.Ld6 Dh4 27.Lg5 e4 28.Kd2 e1L+ 29.Kc1 La5 30.Rc3 e3 31.Kb1 e2 32.Ka1 e1L 33.De2 d4 34.De7 d3 35.Re2 Lcb4 36.c3 d2 37.cxb4 d1L 38.bxa5 La4 39.b3 Kh5 40.bxa4. ”Kun analysoidaan ja lasketaan lyöntejä, sotilai-

den siirtoja ja korotuksia, osoittautuu, että kuvioaseman neljän valkean sotilaan siirrot on täysin määrätty. ... Huomatkaa, miten Dd1:n ja Lf1:n avustama vK erottelee mustan L- ja D-korotukset ja miten Ta1 pääsee g2:een. Joka tutkii tarkoin tämän retron yksimääräisen, ihmeellisen siirtöjärjestyksen, joutuu ihastelemaan yhä uudelleen. Fantastista, poikkeuksellista, ilmiömäistä! Laskuintoisille: 5 mustaa ja 2 valkeaa L-korotusta.” Tuomari Marcel Nordlohne.

2. UH 1.h4 a5 2.h5 a4 3.h6 Ta5 4.hxg7 h5 5.Th3 h4 6.Ta3 h3 7.g4 h2 8.g5 h1R 9.g6 Tg5 10.f4 Tg2 11.f5 Rg3 12.f6 Th1 13.fxe7 f5 14.Rh3 Rf6 15.g8T Ra6 16.g7 Kf7 17.e8T Lc5 18.Te5 Lg1 19.Ta5 b5 20.e4 Lb7 21.e5 Da8 22.Tb8 Le4 23.Tb6 cxb6 24.g8T bxa5 25.Tg4 fxg4 26.e6+ Kg6 27.e7 Rf5 28.e8T Re7 29.Tc8 Re8 30.Tc6+ dxc6.

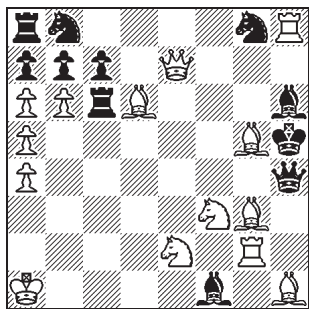
”Suurmestari Heinonen [Tässä tuomari Nordlohne tähyää jo tulevaisuuteen. HT] osoittaa pystyvänsä myös neljään vT-korotukseen. Koneisto muistuttaa 1. palkinnon saanutta tehtävää, mutta yksityiskohdat ovat erilaisia ja hienostuneita. Oikean siirtöjärjestyksen löytäminen tuottaa paljon iloa. Suurenmoinen konstruktio!” ML

3. JS 1.g4 a5 2.g5 a4 3.g6 a3 4.gxh7 axb2 5.hxg8L Th6 6.a4 Ta6 7.a5 T6a7 8.a6 c6 9.axb7 Ra6 10.b8L Lb7 11.h4 Dc8 12.Lh2 e5 13.h5 Le7 14.h6 Lh4 15.hxg7 f6 16.La2 d5 17.g8T+ Kf7 18.Tg2. Sotilas a2 korotuu L:ksi, joka siirtyy h2:een, josta sotilas korottuu T:ksi, joka siirtyy g2:een, josta sotilas on korottunut L:ksi, joka siirtyy a2:een. ”Selkeä esitys korottuneiden sotilaiden syklistä siirtymästä.” ML

4. UH 1.d4 h5 2.Lh6 Rf6 3.f4 Re4 4.Rf3 Rd2 5.e4 a5 6.La6 e5 7.c4 Lb4 8.Da4 c5 9.Dc6 b5 10.Lb7 Ta6 11.a4 Tb6 12.Ra3 Ra6 13.000 Rf1 14.Td3 Le1 15.b4 Dh4 16.Tb3 Df2 17.h4 Kd8 18.Th3 d5 19.Tg3 Lh3 20.Tg6 f5 21.Tf6 g5 22.g4. ”Ollisin kuvitellut jo 8 valkean sotilaan kaksois- askeleen esittämisen yksimääräisesti

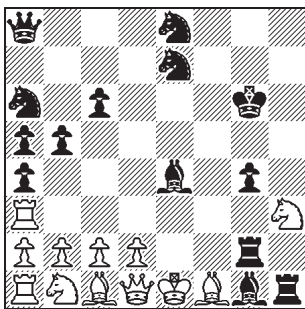
1. Unto Heinonen
1. p. Probleemblad
1996–1997

Omistettu Olli Heimolle

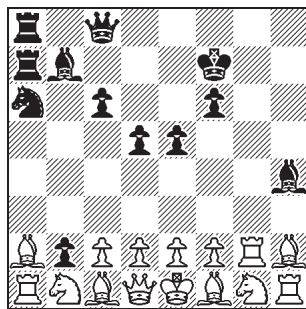
johtopeli 39,5 siirrossa 14+11

2. Unto Heinonen
3. p. Probleemblad
1996–1997

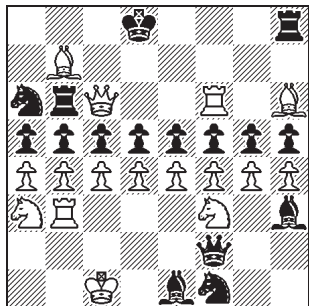
johtopeli 30,0 siirrossa 12+14

3. Juha Saukkola
5. kum. Probleemblad
1996–1997

johtopeli 17,5 siirrossa 15+12

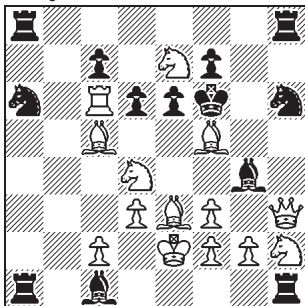
4. Unto Heinonen
1. p. USPB 1993

johtopeli 21,5 siirrossa 16+16

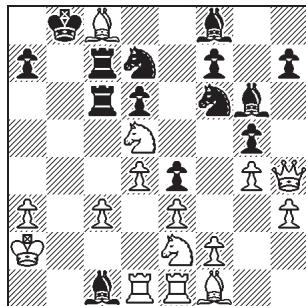
5. Unto Heinonen
1. p. The Problemist
1995–1996

3:s sija Macleod-T 1994–1995

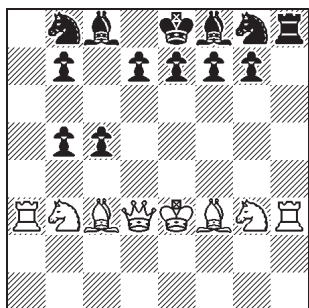
johtopeli 28,0 siirrossa 14+13

6. Unto Heinonen
3. kum. The Problemist
1995–1996

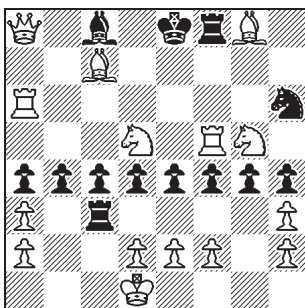
johtopeli 24,0 siirrossa 15+14

7. Unto Heinonen
kim. The Problemist
1997–1998

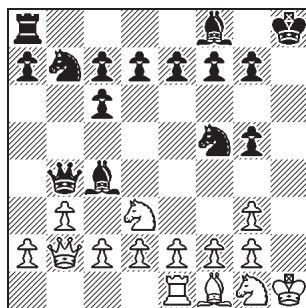
johtopeli 15,0 siirrossa 8+13

8. Unto Heinonen
kim. The Problemist
1997–1998

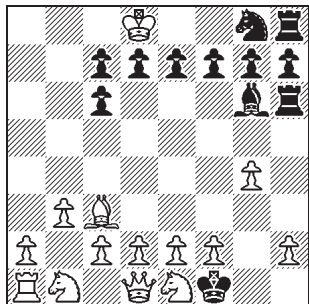
johtopeli 24,0 siirrossa 15+13

9. Unto Heinonen
1. p. Retrolista-T 1997

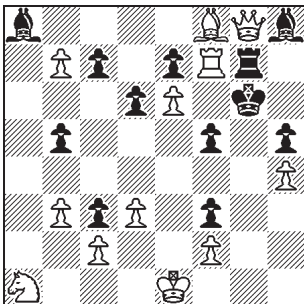
johtopeli 25,0 siirrossa 14+15

10. Olli Heimo
1. kum. Retrolista-T 1997

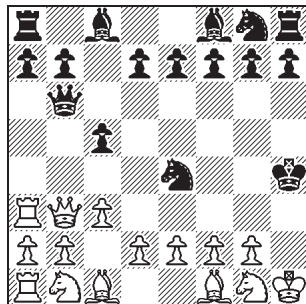
johtopeli 25,0 siirrossa 14+12

11. Olli Heimo
kim. Retrolista-T 1997

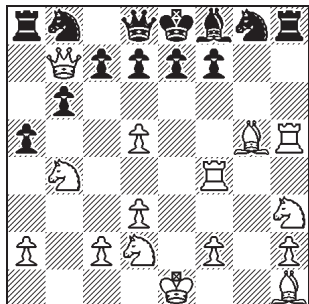
orto-rekonstruktio 12+12
a) valkea alkaa: 22,5 siirtoa
b) musta alkaa: 23,5 siirtoa

12. Juha Saukkola
kim. Retrolista-T 1997

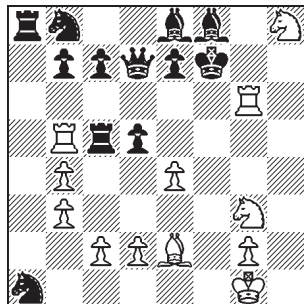
johtopeli 13,5 siirrossa 15+16

13. Unto Heinonen
2. p. Thema Danicum 1996

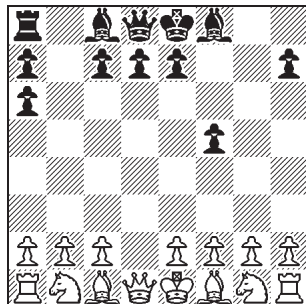
johtopeli 23,0 siirrossa 15+13

14. Unto Heinonen
3. kum. Thema Danicum 1996

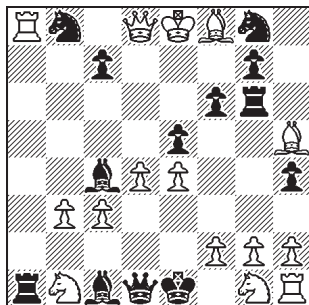
johtopeli 19,5 siirrossa 12+12

15. Unto Heinonen
6. kim. Thema Danicum 1999

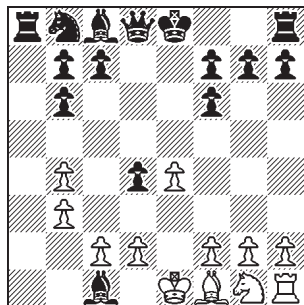
johtopeli 8,0 siirrossa 15+13

16. Unto Heinonen
1. p. Springaren 1994

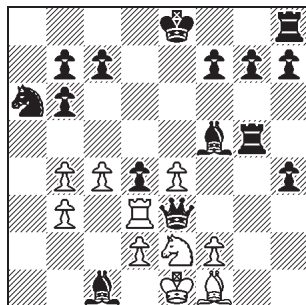

johtopeli 23,0 siirrossa 15+13

17. Per Olin
Springaren 73/1999
korjaus, 1. p. Springarenin joulukilpailu 1995–1996

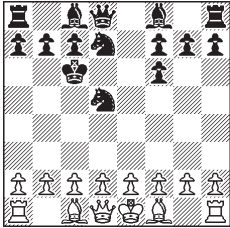
asema valkean 14. siirron jälkeen

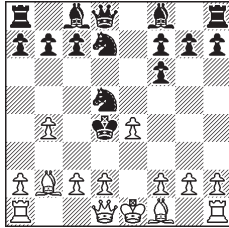
asema valkean 26. siirron jälkeen

katso teksti

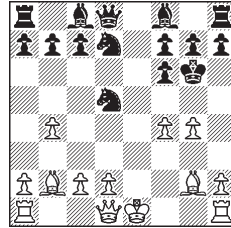
18. Per Olin
4:s sija Springarenin kesäkilpailu 1997

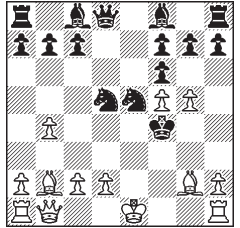
a) johtopeli 6,0 s.
b) mK→d6

c) johtopeli 2,5 s. a:stä
d) mK→c4

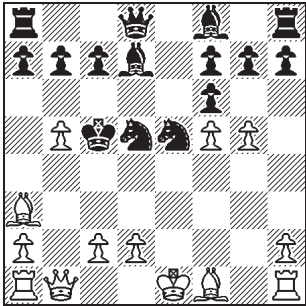

e) johtopeli 3,0 s. c:stä
f) mK→g5

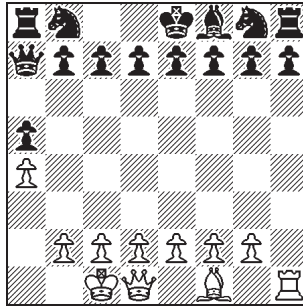

g) johtopeli 3,0 s. e:stä
h) mK→g4

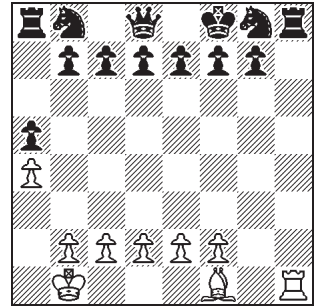
19. Per Olin
4. kum. Springarenin kesäkilpailu 1999

i) johtopeli 4,0 s. g:stä 13+15
j) mK→c4

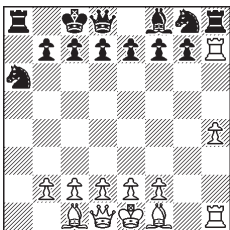

a) johtopeli 20,5 s. 11+15
kaksoisreunashakki

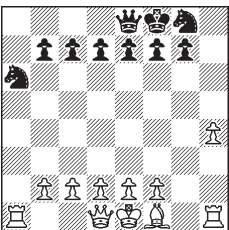

b) johtopeli 12,0 s. 9+13
a:stä, kaksoisreunashakki

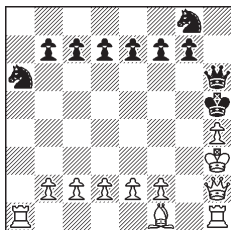
20. Per Olin
2. p. Springarenin joulukilpailu 1997–1998

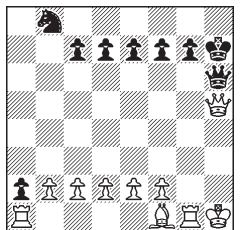
a) johtopeli 25,0 s.

b) jp. 15,0 s. a:stä

c) jp. 8,0 s. b:stä

d) jp. 14,5 s. c:stä

a-d: kaksoisreunashakki: sallittuja ovat vain siirrot reunaruuduille

olevan vaikea tehtävä, mutta laatija onkin toteuttanut kaikki 16! Lisäksi teema on esitetty ilman lyönnejä, joten ajoituksen täytyy perustua lähes yksinomaan linjojen avauksiin ja sulkemisiin. Yhtä lukuunottamatta kaikki nappulat siirtyvät ... mikä ei tee ajoituksesta yhtään helpompaa. Koneisto, jonka ansiosta tämä kaikki on mahdollista, on erittäin hyvin öljytty, ja erityisen näppärää on vK:n väliaikainen suojaaminen Rd2:lla.” Tuomari Kjell Widlert.

5. UH 1.h4 a5 4.hxg7 axb2 5.Th6 bxa1T 6.Tc6 d6 7.a4 Lg4 8.a5 e6 9.a6 Df6 10.axb7 Df3 11.exf3 h5 12.Ld3 h4 13.Lf5 h3 14.d3 h2 15.Le3 h1T 16.Rd2 T1h7 17.Re2 Rh6 18.g8R Lg7 19.Re7 Lb2 20.Rd4 Kf8 21.Ke2 Kg7 22.Dh1 Kf6 23.Dh3 Th1 24.Rf1 Ta1 25.Rh2 Ra6 26.b8L Lc1 27.La7 Ta8 28.Lc5 Th8. ”Tässä suurenmoisessa *tour fe forcessa* ... ratkaisijaa houkuttelee oletamaan että ruuduissa a8 ja h8 sijaitsevat alkuperäiset tornit. Vasta taitavan päätelyn jälkeen ilmenee asioiden todellinen laita... Senkään jälkeen siirtojärjestys ei ole itsestään selvä vaan vaatii neljän mT:n syklisen paikanvaihdon. ... Suurenmoinen paradoksi, vaikea ratkaista, omaperäinen teema... täydellisen kaunis tehtävä.” Tuomari Thierry le Gleuher. Norman Macleod -palkinto jaetaan joka toinen vuosi omaperäisimmälle *The Problemist* -lehdessä ilmestyneelle ensipainostehtävälle. Ensimmäisestä, vuosien 1994-1995 Macleod-palkinnosta kilpaili 20 tehtävää, jotka ensipainososastojen toimittajat olivat valinneet. Kolme kärkeintävää olivat lähes tasavahvoja. ”Mahtava idea, loistava tekniikka, valkean ja mustan toisiinsa loimittuvaa peliä”, totesi Hans Peter Rehm, yksi tuomareista. Muut tuomarit olivat: Marjan Kovacevic, John Rice ja Paul Valois.

6. UH 1.b4 e5 2.b5 Dh4 3.b6 Rf6 4.bxc7 b5 5. Rc3 b4 6.Rd5 b3 7.c3 b2 8.Da4 bxc1L 9.Dxh4 e4 10.d4 Lh6 11.e3 g5 12.000 La3+ 13.Kb1 Lc1 14.a3 d6 15.Ka2 Lf5 16.c8L Lg6 17.Lh3 Rd7 18.g4 000 19.La6+ Kb8 20.Re2 Tc8 21.The1 Tc6 22.Lf1 Thc8 23.h3 T8c7 24.Lc8 Lf8. ”Kiehtova tehtävä, jossa yllättäen huomaa alkuperäisten ja korotettujen lähettien vaihtaneen paikkaa. Ratkaisija ei tule tätä vaihtoa ensin

ajatelleeksi, mistä johtuu tehtävän ratkaisemisen vaikeus.” TleG

7. UH 1.b4 a6 2.b5 axb5 3.Lb2 Txa2 4.Lc3 Txc2 5.Ta3 Txd2 6.Rxd2 c6 7. Rb3 Db6 8.Dd3 Dxf2+ 9.Kd2 Dxd2 10.Ke3 Dxd2 11.Lg2 h5 12.Lf3 Dxe2+ 13.Rxe2 h4 14.Rg3 h3 15.Txh3 c5. ”Johtopeli, jossa on hämmästyttävä valkeiden upseereiden rintama 3. rivillä – oikeassa järjestyksessä.” Tuomari Tom Marlow.

8. UH 1.Rf3 e5 2.Tg1 La3 3.bxa3 Dh4 4.Lb2 Dh3 5.gxh3 f5 6.Tg5 f4 7.Tf5 g5 8.Lg2 g4 9.Rg5 h5 10.Ld5 e4 11.Le5 Rh6 12.Rc3 Tf8 13.Lg8 d5 14.Tb1 d4 15.Rd5 a5 16. c3 Ta6 17.Da4+ Tc6 18.Tb6 h4 19.Ta6 b5 20.Kd1 b4 21.Db5 a4 22.Dxb8 Txc3 23.Da8 c5 24.Lc7 c4. ”Toinen mainio nappularivi, tällä kertaa 8 mustaa sotilasta; vaikea ratkaista.” TM

9. UH 1.b3 Rh6 2.Lb2 Rf5 3.Lf6 h6 4.Lg5 hxg5 5.Ra3 Th3 6.Db1 Tg3 7.hxg3 Rc6 8.Th6 Ra5 9.Tc6 bxc6 10.Kd1 La6 11.Kc1 Db8 12.Kb2 Kd8 13.Kc3 Kc8 14.Db2 Kb7 15.Te1 Kb6 16.Rc4+ Kc5 17.Kd3 Db4 18.Ke4 Rb7 19.Kf3 Kd5 20.Re5 Lc4 21.Kg4 Ke6 22.Kh3 Kf6 23.Rd3+ Kg6 24.Kh2 Kh7 25.Kh1 Kh8. ”Kuninkaat vaeltavat laudan keskelle lännestä ja jatkavat sitten itäkulmiin kolmen shakkisuojaus (screen) avulla; näistä vR tekee kaksi ja mLc4 yhden. Erityisen miellyttävä on suojausvaihto (20.Re5 Lc4), ja koko pelin ajoitus on kuin taikua.” Tuomari Gianni Donati. Retrolistan ensimmäisen pikalaadintakilpailun teemana olivat johtopelit, joissa molemmat kuninkaat tekevät perättäisiä siirtoja yhdessä tai useammassa sarjassa.

10. OH 1.g4 a5 2.Lg2 Ta6 3.Kf1 Th6 4.Lc6 bxc6 5.Kg2 La6 6.Kf3 Ld3 7.Ke3 Ra6 8.Kd4 Db8 9.Kc3 Db3+ 10.Kxb3 Kd8 11.Ka4 Kc8 12.b3 Kb7 13.Lb2 Kb6 14.Lc3 Kc5 15.Kxa5 Lg6 16.Kxa6 Kd5 17.Kb7 Ke4 18.Kc8 Kf4 19.Kd8 Kg5 20.Ke8 Kh4 21.Rf3+ Kh3 22.Kxf8 Kg2 23.Re1+ Kxh1 24.Ke8 Kg1 25.Kd8 Kf1. ”Valkean D-sivustan upseerit eivät pääse pois tieltä tarpeeksi nopeasti, joten vK:n on poistettava pitempää reittiä. Mustan D:n reitti uhrattavaksi (8.-Db8 ja 9.-Db3) ja tarve pitää b3-ruutu vapaana ovat mukavia yksityiskohtia.” GD

11. OH a) 1. Kd1 Kh6 2.Kc1 Kg6 3.Kb1 Kh6 4.Ka2 Kg6 5.Ka3 Kh6 6.Kb4 Kg6 7.Ka5 Kh6 8.Ka6 Kg6 9.Ka7 Kh6 10.Kb8 Kg6 11.Kc8 Kh6 12.Kd8 Kg6 13.Kd7 Kh6 14.Kc6 Kg6 15.Kd5 Kh6 16.Kd4 Kg6 17.Ke3 Kh6 18.Kf4 Kg6 19.Kg3 Kh6+ 20.Kh2 Kg6 21.Kg1 Kh6+ 22.Kf1 Kg6 23.Ke1. b) 1.-Kh6 2.Kf1 Kg6 3.Kg1 Kh6+ 4.Kh2 Kg6 5.Kg3 Kh6+ 6.Kf4 Kg6 7.Ke3 Kh6 8.Kd4 Kg6 9.Kd5 Kh6 10.Kc6 Kg6 11.Kd7 Kh6 12.Kd8 Kg6 13.Kc8 Kh6 14.Kb8 Kg6 15.Ka7 Kh6 16.Ka6 Kg6 17.Ka5 Kh6 18.Kb4 Kg6 19.Ka3 Kh6 20.Ka2 Kg6 21.Kb1 Kh6 22.Kc1 Kg6 23.Kd1 Kh6 24.Ke1 Kg6. "Ratkaisija epäilee välittömästi tempokolmiota, mutta siitä ei ole kysymys. Kahdessa muodossa vK vaeltaa ympäri lautaa eri suuntiin palatukseen kotiin niin, että siirtovuoro on vaihtunut." GD Jos aseman tutkiminen kiinnostaa, niin Olli huomauttaa, että vsd3 saattaa olla ylimääräinen nappula, jolloin tehtävän siirtolukua kenties voi nostaa. Kommentteja?

12. JS 1.h4 Ra6 2.Th3 Rc5 3.Ta3 Re4 4.c3 c5 5.Db3 Db6 6.Kd1 Kd8 7.Kc2 Kc7 8.Kd3 Kd6 9.Ke3 Ke5 10.Kf3 Kf6 11.Kg4 Kg6 12.Kh3 Kh5 13.Kh2 Kxh4 14.Kh1. "Seitsemäntoista perättäistä K-siirtoa ylättävän yksinkertaisessa asemassa. Tehtävän ainoa "puute" on se, että se ratkeaa itsestään." GD

13. UH 1.b4 a5 2.b5 Ra6 3.bxa6 b6 4.a7 La6 5.d4 Ld3 6.exd3 h5 7.Df3 h4 8.Db7 h3 9.d5 hxg2 10.Rh3 g1R 11.Lg2 Re2 12.Tg1 Rd4 13.Lh1 Rc6 14.Tg5 Rb8 15.Th5 g5 16.axb8R g4 17.Lg5 g3 18.Rd2 g2 19.Tb1 g1R 20.Tb4 Re2 21.Tf4 Rd4 22.Ra6 Rc6 23.Rb4 Rb8. "Tehtävän omaperäisyys perustuu virtuaali-feeniksiin: ms korottuu g1:ssä ratsuksi ja siirtyy lyötäväksi b8:aan. Luonnollisesti tämä yhdistetään tavalliseen feeniksiin: uusi ms korottuu g1:ssä R:ksi ja siirtyy b8:aan; tällä kertaa sitä ei lyödä. Toisen asteen feeniks. Lisäbonuksena musta on tarvinnut kuvioasemaan päästäkseen näennäisesti vain kaksi siirtoa, joten sillä näyttäisi olevan 21 siirtoa aikaa tehdä mitä mielii. Hieno esitys. Tehtävä olisi saanut 1. palkinnon, mikäli laati- ja olisi pystynyt välttämään kolmen valkean ratsun käytön." Tuomarit Steen Chris-

tensen ja Holger Helledie.

Päätoimittajan huomautus: Muodossa vsh4→h2 julkaistuna tehtävä on saanut erikoiskunniamaininnan ST-lehden vuosikilpailussa 1992.

14. UH 1.Rc3 Rf6 2.Re4 Rxe4 3.b4 Rxf2 4.e4 h5 5.Dxh5 Txh5 6.Re2 Tc5 7.Rg3 d5 8.Le2 Ld7 9.00 Rd3 10.Txf7 Rxc1 11.Txg7 Rb3 12.Tg6 Kf7 13.axb3 Le8 14.Ta5 Dd7 15.Tb5 a5 16.h4 a4 17.h5 a3 18.h6 a2 19.h7 a1R 20.h8R# "Sadan dollarin teema johtopelissä. Kuten pitääkin, viimeiset viisi siirtoparia ovat sotilaansiirtoja, lopussa kaksi R-korotusta. ... Ensimmäiset 14,5 siirtoa vaikuttavat hieman sekavilta, mutta tehtävää ei saa aikaan ilman niitä." SC & HH

15. UH 1.d3! Rc6 2.d4 Re5 3.dxe5 Rf6 4.exf6 Tb8! 5.fxg7 f6! 6.gxh8D f5 7.Df6 Ta8! 8.Da6 bxa6. "Frolkin-teema ... yhdistettyinä d-sotilaan temposiirtoon; d-sotilas suoriutuu yksin koko valkean urakasta." Tuomari John Rice.

16. UH 1.e4 h5 2.Le2 h4 3.Lh5 e5 4.Ke2 Ke7 5.Kf3 Kd6 6.Kg4 Kc5 7.d4+ Kc4 8.Ld2 La3 9.Lb4 Df6 10.c3 Df3+ 11.Kg5 f6+ 12.Kg6 Th6+ 13.Kf7 Tg6 14.Da4 Kd3 15.Dxd7 Kc2 16.Dd8 Le6+ 17.Ke8 Lxa2 18.Lf8 Lc4 19.b3 Lc1 20.Txa7 Kd1 21.Txb7 Ta1 22.Ta7 Ke1 23.Ta8 Dd1. Esittää nelinkertaisen paikanvaihdon valkeiden ja mustien upseerien kesken. Unto on myöhemmin esittänyt viisinkertaisen paikanvaihdon (10223, *Die Schwalbe* 174/1998), mutta se ei vähennä tämän tehtävän viehätystä. Uudessa ennätyksessä K:t pyssyttelevät kotitänhuvilla, tässä ne matkkaavat toistensa valtaistuimelle. Tuomari Henry Tanner.

17. PO Asema a toistui 3. kerran valkean 14. siirrossa, ja kun peliä jatkettiin, asema b toistui 3. kerran valkean 26. siirrossa. Miten peli kulki valkean 10. siirtoon asti, ja miten mustan 14. siirrosta valkean 22. siirtoon? a) Houkutus: 1.b3 Rf6 2.Lb2 Rd5 3.Lf6 exf6 4.Ra3 Lxa3 5.Dc1 Lxc1 6.a3 Rb4 7.axb4 d5 8.Ta6 d4 9.Tb6 axb6 10.e4. Tämä asema toistetaan 12. ja 14. siirrossa niin, että valkea on siirtovuorossa. Mutta kun asema esiintyi 1. kerran, mustalla oli ohestalyöntioikeus. Ratkaisu: 1.e3 Rf6 2.Df3 Rd5 3.Df6 exf6 4.Ra3

Lxa3 5.b3 Lxc1 6.a3 Rb4 7.axb4 d5 8.Ta6 d4 9.Tb6 axb6 10.e4; nyt mustalla ei ole ohestalyöntioikeutta. b) Houkutus: 14.-Ta5 15.g4 Ra6 16.g5 fvg5 17.h4 gxh4 18.Th3 Dg5 19.Tc3 De3+ 20.Re2 Tg5 21.Td3 Lf5 22.c4. Asemassa mustalla on ohestalyöntioikeus. Ratkaisussa hukataan tarpeellinen tempo sotilaalla: 19.Td3 De3+ 20.Re2 Tg5 21.c3 Lf5 22.c4; taaskaan mustalla ei ole ohestalyöntioikeutta.

Alkuperäinen palkintotehtävä julkaistiin ST:n numerossa 2/1997 s. 72 (Menestyneitä suomalaistehtäviä). Tehtävän käytyä 1. kerran sen korjattu muoto julkaistiin *Springarenissa* 66/1996, s. 170. Tämänkin osoittaututtua virheelliseksi Olin julkaisi tämän version *Springarenissa* 73/1998 osana laajaa retroartikkelia.

18. PO a) 1.Rf3 Rf6 2.Re5 Rd5 3.Rxd7 Kxd7 4.Rc3 Kc6 5.Re4 Rd7 6.Rf6 exf6 b) 1.Rc3 Rf6 2.Re4 Rd5 3.Rf6 exf6 4.Rf3 Ke7 5.Re5 Kd6 6.Rxd7 Rxd7 c) 1.e4 Kc5 2.b4+ Kd4 3.Lb2+ d) 1.b4 Kb5 2.Lb2 Kc4 3.e4 e) 1.-Kxe4 2.f4 Kf5 3.g4+ Kg6 4.Lg2 f) 1.-Kxe4 2.g4 Kf4 3.Lg2 Kg5 4.f4+ g) 1.-Re5 2.f5+ Kg5 3.Db1 Kg4 4.f5 h) 1.-Re5 2.g5 Kf5 3.Db1 Kg4 4.f5 i) 1.-Ld7 2.Lf1 Ke4 3.Lc1 Kd4 4.b5 Kc5 5.La3+ j) 1.-Ld7 2.Lh3 Ke4 3.La3 Kd4 4.b5 Kc4 5.Lf1+. Tuomari Anders Uddgren: "Kanske går den stackars domaren här på en riktig mina, men han kan inte låta bli att placera detta problem så här högt upp just för det fullständigt hialösa infallet. Vad är nu detta? I en mening är det hela fullständigt tokigt, mycket enkla bevisspel, helknasiga betingelser, och knappast tematiskt motiverade tvillingar, eftersom nästa diagramställning inte följer på tvillingbildningen i den föregående. Men nu är det ju snart jul så..." *Springarenin* kesäkilpailuun 1997 piti laatia tehtäviä, joissa b-muoto saadaan siirtämällä mustaa kuningasta ruudun johonkin suuntaan.

19. PO a) 1.h4 a5 2.h5 Ta6 3.h6 Txb6 4.Rh3 Txb3 5.a4 Ta3 6.Th6 Txa1 7.Ta6 Txb1 8.Ta8 Ra6 9.Txc8 Txc1 10.Ta8 Rb8 11.Ta6 Ta1 12.Th6 Ta3 13.Th1 Th3 14.Da1 Th6 15.Kd1 Ta6 16.Kc1 Ta7 17.Kb1 Ra6 18.Ka2 Db8 19.Dd1 Da7 20.Kb1 Rb8 21.Kc1 b) 1.-h5 2.Th3 h4 3.Ta3 h3 4.gxh3 Txb3 5.Kb1 Th8 6.Lh3 Ra6 7.Dh1 Db8

8.Lf1 Dd8 9.Dh7 Rh6 10.Dg8 Rb8 11.Dxf8+ Kxf8 12.Th3 Rg8 13.Th1. Tuomari Anders Uddgren: "Med den något artificiella tilläggsbetingelsen (som påminner om maximumern), och det smarta greppet med avrapportering efter drag 20½, har det lyckats författaren att få fram en hel rad switchbacks, och dessutom en ganska intressant spelföring. Ganska, säger jag, eftersom just tilläggsbetingelsen innebär en allvarlig begränsning. Men visst är det roligt!" *Springarenin* kesäkilpailuun 1999 teemana olivat paluut.

20. PO a) 1.h4 a5 2.h5 Ta6 3.h6 Txb6 4.Rh3 Txb3 5.a3 Txa3 6.Txb7 Th3 7.gxh3 a4 8.h4 a3 9.Lh3 a2 10.Kf1 axb1T 11.Ta8 Ra6 12.Txc8 Ta1 13.Ta8 Rb8 14.Ta3 Ra6 15.Kg1 Da8 16.Kh2 Kd8 17.Dh1 Kc8 18.Kg1 Kb8 19.Kf1 Ka7 20.Ke1 Dd8 21.Kd1 Kb8 22.De1 Kc8 23.Lf1 Rb8 24.Th3 Ta8 25.Th1 Ra6 b) 1.Txb8 Rh6 2.Txf8 Rb8 3.Th8 Rg8 4.Th5 Ta1 5.Ta5 Txc1+ 6.Kxc1 Ra6 7.Kb1 Kb8 8.Ka2 Ka7 9.Da1 Da8 10.Kb1 Kb8 11.Kc1 Kc8 12.Kd1 Kd8 13.Ke1 Ke8 14.Dd1 Kf8 15.Ta1 De8 c) 1.Lh3 Rh6 2.Kf1 Kg8 3.Kg1 Kh7 4.Kh2 Dh8 5.Dg1 Rg8 6.Lf1 Kh6 7.Kh3 Kh5 8.Dh2 Dh6 d) 1.Tg1 Rb8 2.Dh1 Da6 3.Kh2 Kh6 4.h5 Kh7 5.h6 Kh8 6.h7 Dh6+ 7.Lh3 Ra6 8.hxg8T+ Kh7 9.Ta8 Rb8 10.Ta6 bxa6 11.Da8 a5 12.Kh1 a4 13.Da5 a3 14.Dh5 a2 15.Lf1. Tuomari Kjell Widlert: "Ännu ett kedjat bevisparti från denne förf. Den ovanliga betingelsen har använts till rätt mödosamma manövrer för att byta plats på K+D hos både vit och svart i del a, b och d. I del c är det framför allt ventildragen av Sg8 och Lf1 som bildar ett intressant eko. Även en del andra detaljer korresponderar mellan vit och svart. Allt ganska fyndigt hopsatt." *Springarenin* jouluturnauksen 1997–1998 teemana olivat toistot valkean ja mustan pelissä.

Ensi numeroon...

saataneen menestyneiden suomalaisapumattien esittely, pysykää siis kanavalla!

Pieni on kaunista

Small Is Beautiful

Henry Tanner

Laivalahdenkaari 9 B 37, FIN-00810 Helsinki

henry.tanner@kolumbus.fi

Apumattivoittoista on tämänkertainen POK-anti, mutta vaihtelevaa silti.

Tehtävissä 3 ja 4 on torninelikon ansiosta samankaltaista sisältöä. 5:ssä avataan ja katkotaan linjoja. 7 ja 8 esittävät valkeita uhrauksia. Edellisessä uhrausja #-nappulat vaihtuvat kahdessa ratkaisussa, mikä mahdollistaa kevyemmän rakenteen. Jälkimmäisen nähtyäni uskoin pystyväni laatimaan helpostikin kevyemmän version, mutta sivuratkaisujen poistaminen näin vahvalla valkealla materiaalilla osoittautui vaikeaksi. Kokeilkaapa!

Kahdessa viimeisessä tehtävässä esiintyvä kameleontti vaihtaa siirryttyään muotoa sarjassa -R-L-T-D-R-. Molemmissa mK pyrkii ainoaan mahdolliseen pattiruutuun g8, ja jotenkin pitäisi päästä muuttamaan kulkuruutujen väri valkeaksi - mikä pisinäsiirtoisehdon velvoittaessa ei ole yksinkertaista. Toisen tehtävän =-asema perustuu kirke-ehtoon, toisen ei.

2042. Larsen 1.Td7! (2.Lf5#) e4 2.Lb3+ Tc4 3.Kxg4 (4.Tf6#) e3 4.Te4# Kaksi viimeistä puolisiirtoa toteuttavat Cristoffanini-teeman: kiinnitetty nappula tekee matin kiinnityslinjalta. (Tosin tämä italialaisen Guido Cristoffaninin mukaan nimetty kaksisiirtoisteema esittää useimmiten vähintään kaksi teemamuunnelmaa.) Laati- ja itsekin on tyytymätön pakoruudun ottavaan alkusiirtoon.

2043. Kukin 1.Lc3+ Ka2 2.Tb2+ Ka1 3.Rd2 a3 4.Ta2+ Kxa2 5.Lb2 axb2#

2044. Zujev 1.Ld6 Txa8 2.Ka3 Taxa7# ja 1.Le7 Tb1 2.Ta3 T8b2#

2045. Tshketiani 1.Tf6+ Tf7 2.Tg7 Kxg7# ja 1.Te6 Te7 2.Tf7+ Kxf7#

2046. Larsen a) 1.Re6 Tg6 2.Rc5 Td6# b) 1.Rf5 Tg5 2.Re3 Rf3#

2047. Pitkänen 1.Rc4 000 2.Te5 dxc4# ja 1.Rb1 Rxf5 2.Da5+ Txa5#

2048. Onkoud 1.Dd6 Dxc5+ 2.Kxc5 Tb5# ja 1.De5 Txd4+ 2.Kxd4 Dd3#

2049. Tshketiani 1.Rd7 Dxd4+ 2.Kxd4 Td6# ja 1.Rd5 Dxe4+ 2.Kxe4 Rc5#

2050. Smirnov 1.Rc5 e4 2.Le3 f4+ 3.Kd4 Tb4# ja 1.Kf4 f3 2.Lf2 Tb4 3.Ke3 Txe4#

2051. Pitkänen & Ylijoki 1.Dh2 000 2.Dh4 Td7 3.Db4 Ta7# 1.Db1+ Kd2 2.Df1 Kc3 3.Da6 b4#

2052. Jonsson 1.Le6+ Kf3 2.Lf5 Re8 3.Kh5 Kg2 4.Kg4 Rf6# Houkutus: 1.Kh7? Kxg5 2.?? Kf6 3.Kh6 g4 4.Lh7 g5#

2053. Ylijoki 1.-Ka4 2.Kb6 Kb4 3.Ka7! Kc5 4.Ka6 Lb5+ 5.Ka5 b4# Kuninkaiden paikavaihto, ihannematti.

2054. Vitale 1.e1L Kg1 2.Dc1 Kf1 3.d2 Ke2 4.Dd1+ Kxe3 5.Dh5 Kf4 6.Lg3+ hxg3#

2055. Bakcsi & Zoltán 1.Lg6 (Rc3?) Rd2 (h4?) 2.Rc3 Rf3 (h4?) 3.Re4 h4 4.Rg5 hxg5#

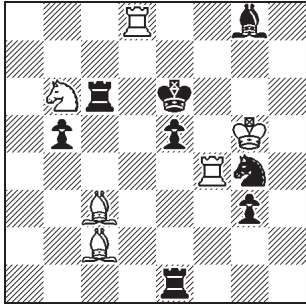
2056. Bartel 1.g1T 2.Tg2 3.Txf2 (Ta1) 000 ja 1.gxf1L 2.Ld3 3.Lxc2 (Th1) 00.

2057. Makaronez 1.Rc3! L~ 2.Re4 Le1/Lh4 3.Hd5 Lh4/Le1 4.Hf3 Le1/Lh4 5.Rg3+ Lxg3 6.Hh3# Myös seuraava muoto on mahdollinen (HT): Kf1, Ra1, Ha8 - Kh1, Lb4, sh2; 6#; 1.Rb3! 2.Rc5/Rd2 3.Re4 4.Hf3 jne. Tässä heinäsiirron sijainti antaisi olettaa matin tulevan yksinkertaisesti siirtämällä vR g2:een, mutta 1.Rc2? Ld2!

2058. Tanner 1.Ke5 Da7R 2.Kd4 Rc6L 3.Kc3 Lh1T 4.Kb2! Ta1D+ 5.Kb3! (5.Kxa1 (Dd1)??) Dh8R 6.Kc4 Rg6L 7.Kd5 Lb1T 8.Ke4 Tb8D 9.Kf5 Dh2R 10.Kg6 Rf1L 11.Kh7 La6T 12.Kg8 Th6D=

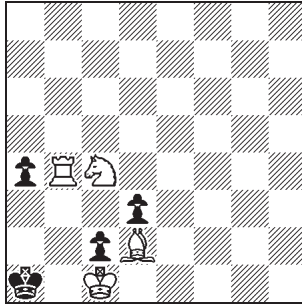
2059. Tanner 1.Ke5 Lh6T 2.Kf4 Ta6D 3.Kg5 Df1R 4.Kh6 Re3L+ 5.Kg7 La7T 6.Kh8 Ta1D+ 7.Kg8! Dh8R 8.Kh7 Rg6L+ 9.Kxg6 (Lf1) La6T+ 10.Kh7 Th6D+ 11.Kg8 Dc1R 12.Kh7 Rd3L+ 13.Kg8 Lh7T=

2042. Lars Larsen
Sønderborg - DNK

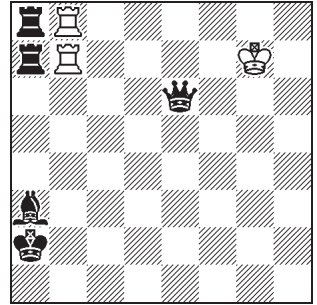
4# 6+8

2043. Gennadi Kukin
Rjazan - RUS

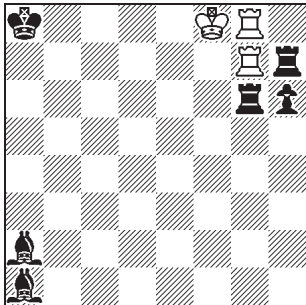
i#5 4+4

2044. Nikolai Zujev
Klaipeda - LIT

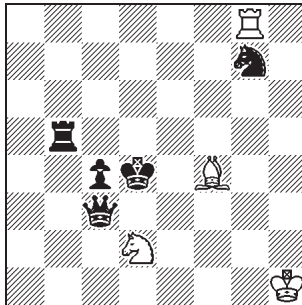
a#2 2.1.1.1 3+5

2045. Temur Tshketiani
Vachnadziani - GEO

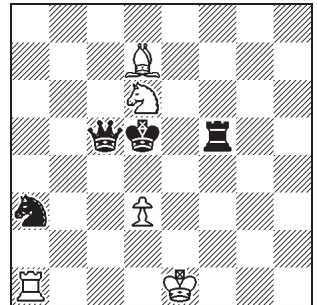
a#2 2.1.1.1 3+6

2046. Lars Larsen
Sønderborg - DNK

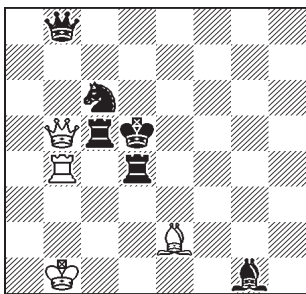
a#2 b) Lf4→h7 4+5

2047. Jorma Pitkänen
Lahti

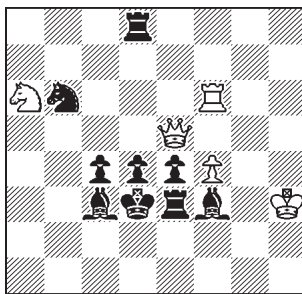
a#2 2.1.1.1 5+4

2048. Abdelaziz Onkoud
Azemmour - MAR

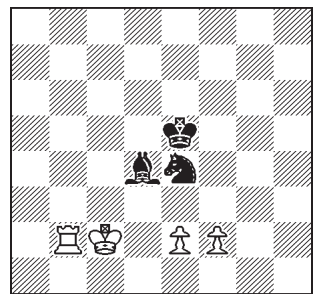
a#2 2.1.1.1 4+6

2049. Temur Tshketiani
Vachnadziani - GEO

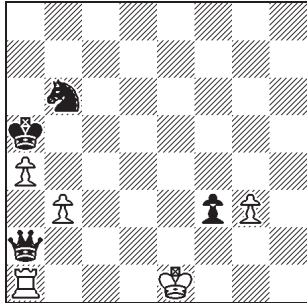
a#2 2.1.1.1 5+9

2050. Valeri Smirnov
Pogorodsk - RUS

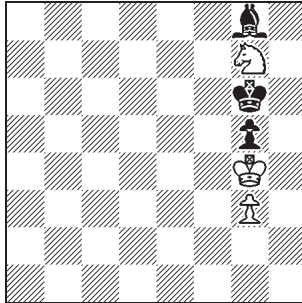
a#3 2.1... 4+3

2051. Jorma Pitkänen & Marko Ylijoki Lahti

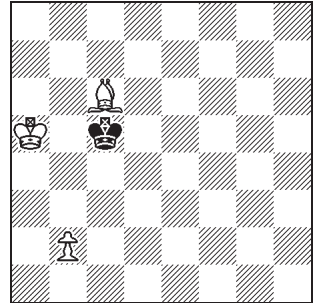
a#3 2.1... 5+4

2052. Christer Jonsson Skärholmen - SWE

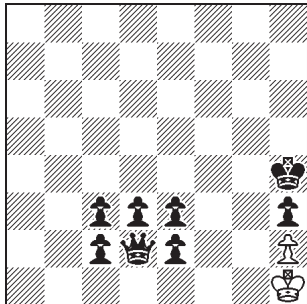
a#4 3+3

2053. Marko Ylijoki Lahti

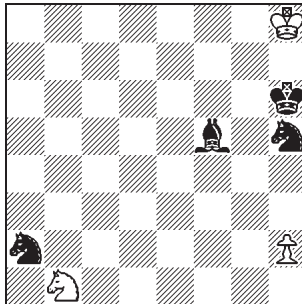
a#5 0.1... 3+1

2054. Luigi Vitale S. Maria Capua Vetere -ITA

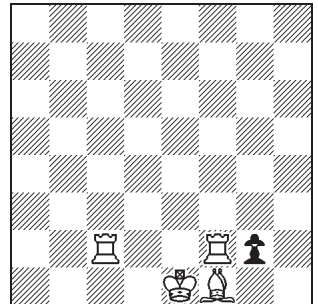
a#6 2+8

2055. György Bakcsi & László Zoltán Budapest -HUN

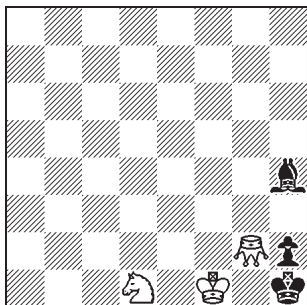
a#4 madrasi 3+4

2056. Erich Bartel Augsburg -DEU

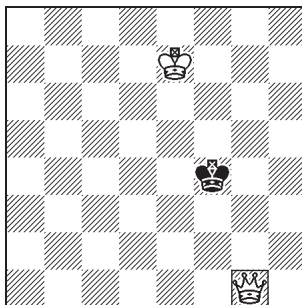
sa-linnoitus 3 2 rtk. 4+1
kirke
series-h-castling in 3

2057. Leonid Makaronez Haifa - ISR

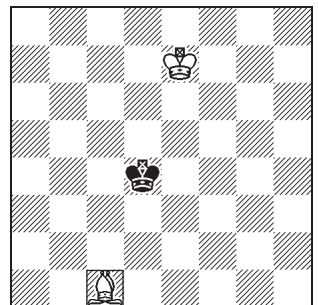
6# 3+3

2058. Henry Tanner Helsinki

a=12 kirke 2+1
kaksoismaksimumberi
D-kameleontti g1

2059. Henry Tanner Helsinki

a=13 kirke 2+1
kaksoismaksimumberi
L-kameleontti g1

Summary

Our cover problem won the first prize in Harri Hurme 50 JT 1995-2001, judged by the jubilee. The award of the competition, which was for orthodox threemovers, is on pp. 7-12.

The final ranking of the problems in this competition is partly based on the traditional values of originality, skill of presentation etc. and partly on the difficulty of solution. The latter has been evaluated according to the time Harri, an IM in solving, took for solving. In the table on p. 8 you can find the time used for solving each problem. Harri notes in his award that he found this method to be a little arbitrary, perhaps there should have been more solvers testing their wits with the problems?

Perhaps controversially, the award includes one problem that has already been published: Mr. Milan R. Vukcevic, 1st Prize Strategems 1998. Because the award of Hurme JT was delayed, the composer had according to the Codex the right to send his entry to another forum. However, Harri considers that he does not violate anybody's rights by including the problem in his award, too.

The award will be sent in English to the participants abroad.

Our society's annual meeting takes place on 24th of February. Along with the meeting itself the Finnish Quick Solving Championship is organised (p. 4).

One of the best Finnish composers ever and a well-known figure in PCCC, Jan Hannelius, turns 85 on 7th of December 2001. Unfortunately we had omitted him from the list of anniversaries in ST 6/2000 (p. 4).

Two interesting books have recently come to our attention. John Beasley has published a small collection of his own problems and the first edition of the book on records in chess problems by Sir Jeremy Morse has been revised (p. 4).

Last autumn ST organised an informal meeting including a quick composing competition, convincingly won by Pauli Perkonoja with a traditional three-mover (p. 5). The theme of the competition was a simple one:

in the initial position the king has no flights, but it will be mated on different square(s).

On p. 6 there are tourney announcements, both international and national ones.

In the originals section we have the usual selection of problems, however due to circumstances there are less solutions to the originals of a past issue. Therefore we have decided to postpone the publication of the points table. In the next issue we will return to normal procedure in this respect.

The solutions of Harri Hurme 50 JT are on p. 21, along with the information on the new address of ST web site:

<http://www.saunalahti.fi/~stniekat/st>

Henry Tanner has collected recently successful retro problems by Finnish composers on pp. 22-28. It is not surprising to see that Unto Heinonen has gained great success in this field, but also other composers have had their moments of glory.

The column "Small is beautiful" includes eighteen originals of various types.

Please note that in Jorma Pitkänen 60 JT the composing time ends on **2nd of April**, not in May as mistakenly informed in ST 6/2000.

The second issue of 2001 is due to appear within a few months.

Seuraava lehti

ilmestyy kevään aikana. Lehteen tarkoitetun aineiston tulee tavoittaa päätoimittaja viimeistään maanantaina 23.4.2001. Au-rinkoista kevättä!